Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР
13 ИЮН 1985

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 127 (19.203). ● 1985 йил 2 июнь, якшанба ● Баҳоси 3 тийин.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди:

Қамаши райони — район партия комитетининг секретари З. А. Бегимқулов, район ижроия комитетининг раиси Р. Норбўтаев, район комсомол комитетининг секретари Б. Р. Норбўтаев, бош пиллахона директори Д. К. Қўзиев.

Гулистон райони — район партия комитетининг секретари Р. А. Абдураҳмонов, район ижроия комитетининг раиси Т. Исмоилов, район комсомол комитетининг секретари Н. Шерматова, бош пиллахона директори В. А. Мариничева.

Сирдарё райони — район партия комитетининг секретари М. К. Каримов, район ижроия комитетининг раиси Ш. Мирзаев, район комсомол комитетининг секретари Е. Абдукаримова, бош пиллахона директори Н. Ҳайитқулов.

Бувайда райони — район партия комитетининг секретари М. Ҳайдаров, район ижроия комитетининг раиси М. Х. Хўжамова, район комсомол комитетининг секретари Б. Ҳамроқулов, бош пиллахона директори М. Бобохонов.

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

ЕРЕВАН, 1 июнь (ТАСС). Революцион ҳаракатдаги, Арманистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлашдаги хизматлари, Улуғ Ватан урушида фашист босқинчилар устидан қозонилган Ғалабага қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда шаҳар меҳнаткашларининг хўжалик ва маданий қурилишда эришган муваффақиятлари учун Ереван Ватаннинг олий мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланди. Бугун бу ерда олий давлат мукофотини топширишга бағишлаб, шаҳар партия комитети, халқ депутатлари шаҳар Советининг партия, совет ва жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективлари вакиллари иштирокидаги тантанали мажлиси бўлди.

Мажлис аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Е. К. Лигачев нутқ сўзлади.

У Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва ҳукумати номидан тантанали мажлис қатнашчиларини ва шаҳарнинг барча меҳнатчиларини муносиб мукофот билан астойдил муборакбод қилди, ереванликларга, республика меҳнаткашларига бахт-саодат, омон-эсонлик, социалистик Ватан манфаатлари йўлида янги зафарлар тилади.

Бизнинг учрашувимиз, деди Е. К. Лигачев, шонли даврда ўтмоқда. Совет халқи В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигини, фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигини кенг миқёсда ва тантанали равишда нишонлади. КПСС-нинг навбатдаги XXVII съездини чақириш тўғрисида қарор қабул қилган Марказий Комитетнинг апрель Пленуми партия, бутун мамлакат ҳаётида алоҳида ўрин олди.

Тўла асос билан айта оламизки, Пленум халққа қанот бахш этди, ғайрат-шижоатни кучайтирди, катта умидлар туғдирди. Коммунистлар, барча меҳнаткашлар XXVII съездни ишонч ва умид туйғуси билан кутиб олмоқдалар. Кўп миллионли мамлакатимизнинг ҳамма жойида одамлар ягона бир маромда яшаб турибдилар, муштарак вазифаларни саботли меҳнат билан ҳал этмоқдалар.

Е. К. Лигачев Ереванни Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб берди ва мукофотни шаҳар байроғига қадаб қўйди.

Мажлисда сўзга чиққан нотиқлар мамлакат ҳаёти ва ривожланишининг ҳамма босқичларида Арманистон пойтахти қўшган ҳиссани юксак баҳолаганликлари учун КПССга, Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор этдилар, ереванликлар, республиканинг барча меҳнатчилари ишлаб чиқаришни интенсивлашга, халқ хўжалиги барча тармоқларини, фан, маданиятни ривожлантиришни жадаллаштиришга қаратилган куч-ғайратни кўпайтириш, партия XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун интилаётганликлари ҳақида гапирдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

ШАРТНОМА ИНТИЗОМИ

Шартлашилдими, бу — қўлни-қўлга берилгани, гап саноат ишлаб чиқариши ҳақида бораётган бўлса, у ёки бу маҳсулотни ўз вақтида, белгиланган турлар бўйича мукаммал ҳамда сифатли етказиб беришга аҳд қилинганлигининг ифодаси. Бундай ҳужжат масъулиятини ҳис қилаётган коллективлар — янгичасига, иқтисодий эксперимент шароитларида ишлаётган қатор корхоналар яхши натижаларга эришмоқдалар.

Шартнома мажбуриятларини бажариш учун мусобақа умумий юксалишни таъминлашга хизмат қилмоқдаки, буни қалбдан англаган меҳнаткашлар коллективлари иқтисодий эксперимент имкониятларидан мукаммал фойдаланиш чора-тадбирларини кўрмоқдалар. Иқтисодий экспериментга ўтиб ишлаётган бирлашма ва заводларнинг ҳуқуқлари кенгайгани улардан катта масъулият ҳам талаб қилмоқда. Иқтисодий эксперимент меҳнаткашлар коллективларининг ташаббускорлиги учун кенг имконият туғдирмоқда.

Янгича тартибда ишлашга ўтказилган корхоналар фаолиятининг кўп жиҳатлари тубдан яхшиланди. Электр техника саноати, қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарида шартнома мажбуриятларини бажариш даражаси юксалди. Оғир машинасозлик, химия ва нефть машинасозлиги каби тармоқ корхона ҳамда бирлашмалари маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини тўла ҳажмда адо этаётирлар. «Электротерм» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Чирчиқ трансформатор заводида шартнома бўйича келишилган маҳсулотларни етказиб бериш планлари адо этиладиган бўлиб қолди. Қатор корхоналарда, айниқса, «Средазэлектроаппарат» бирлашмасида ҳар сўмлик товар маҳсулот тайёрлаб чиқаришга сарфланадиган харажатлар камайиб бормоқда. Электр аппаратчилар шу йилнинг тўрт ойи мобайнида ҳар сўмлик товар маҳсулот ишлаб чиқариш учун 1983 йилдаги 88,84 тийин ўрнига 80,15 тийин харажат қиладиган бўлдилар. Айрим илғор корхоналарда меҳнат унумдорлиги иқтисодий эксперимент бошланганидан буён 11-17 процент ортди.

Партия ташкилотлари эришилган энг яхши тажрибаларни оммалаштиришда яхши ишлар қилмоқдалар. Уларнинг бутун эътибори муваффақиятларни мустаҳкамлаш, корхоналарнинг ҳуқуқлари имкониятларидан мукаммал фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини ошириш, ҳар бир ишчи ва мутахассиснинг умумий юксалишга қўшадиган ҳиссасини кўпайтиришга қаратилмоқда.

Лекин шуни ҳам тан олиш керакки, мустаҳкам тартиб-интизом қарор топмаган жойда барака, унум бўлмайди. Планлар барбод берилади. Хом ашё ва материаллар нобудгарчилигига йўл очилади. Шартнома мажбуриятларини бажаришда узилишлар содир бўлади. Иқтисодий эксперимент шароитларида ишлашнинг ҳозирги аҳволини атрофлича таҳлил этиш шуни кўрсатдики, айрим корхоналар хўжалик юритишнинг янги шароитлари вужудга келтираётган имкониятлардан ҳали тўла фойдаланмаяптилар.

Экономика соҳасидаги тартиб-интизом, аввало, аниқ ташкил этилган ишлаб чиқариш жараёни, ўзгармас план, технология интизоми демакдир. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми планлаштириш практикасининг ўзини принципиал жиҳатдан яхшилаш масаласини қўйди. «Эндиликда,— деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев, — эксперимент-дан хўжалик юритиш ва бошқаришнинг яхлит системасини яратишга ўтиш керак. Бу эса хўжалик бошқарувининг юқори поғоналарида ҳам ишни амалда қайта қуришга киришиш, уларни, аввало, истиқболдаги социал-иқтисодий ва илмий-техникавий вазифаларни ҳал этишга, илм-фанни ишлаб чиқариш билан боғлашнинг энг таъсирчан формаларини қидириб топишга йўналтириш лозим, деган маънони билдиради».

Баъзи корхоналарнинг планларни пасайтиришга асоссиз уринишлари, айримларининг эса ишлаб чиқариш ҳажмлари ва бошқа кўрсаткичларини олдиндан бевосита камайтиришга ҳаракат қилишларини оқлаб бўлмайди. Жиззах аккумулятор заводи шартнома мажбуриятларини муттасил бажармаяпти. Завод иқтисодий эксперимент шароитларида ишлашга кўчганидан буён истеъмолчиларга шартномада белгиланганидан қарийб 10 миллион сўмлик маҳсулотни етказиб бермади. Бунга сабаб нима! Ўтган йили планлар беш марта ўзгартирилди. Йил охирига келиб, дастлабки планнинг атиги ярмини ташкил этган топшириққа амал қилина бошланди. Бироқ бу топшириқ ҳам атиги 25 процент бажарилди.

Шу тариқа баъзи корхоналар ишлаб чиқаришни интенсив ривожлантириш йўлига амал қилмаётирлар. Корхоналарнинг ўзаро ҳамкорликда ишлаши ўсиб бораётган бугунги кунда эса шартнома мажбуриятларининг бажарилиши учун талабчанлик кескин қилиб қўйиляпти. Бу кўрсаткичнинг андак бўлса ҳам адо этилмай қолишини ҳеч қандай сабаблар билан оқлаш мумкин эмас. Бир корхонанинг ишида юз берган кичик камчилик бошқа корхонанинг катта ишига путур етказиши тажрибадан маълум. Шундай бўлса ҳам йил бошидан буён республикадаги 280 корхона шартнома мажбуриятлари бўйича 204 миллион сўм қарздор бўлиб қолди.

Маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари иқтисодий эксперимент шароитларида ишлаётган корхоналарнинг фаолиятини яхшилашда ҳар жиҳатдан амалий ёрдам кўрсатишлари зарур. Улар ишчилар ва мутахассислар орасида тез-тез бўлишлари, аҳвол билан атрофлича танишишлари, янгича ишлаётган корхоналарнинг талаб ва эҳтиёжларини тўла-тўкис қондириб бориш керак. Сир эмаски, айрим партия ташкилотлари шартнома мажбуриятлари бўйича маҳсулотлар етказиб беришнигина назорат қилмоқдалар. Маҳсулотлар белгиланган турлар бўйича, сифатли етказиб бериляптими-йўқми, маҳсулот ишлаб чиқаришга хом ашё, материал, меҳнат сарфи даражаси қанақа, техника тараққиёти, ускуналардан фойдаланишнинг аҳволи— бу масалалар аксарият бошланғич партия, касаба союз ташкилотларининг эътиборидан четда қолмоқда.

Корхоналар ишида кадрларга нисбатан талабчанлик, иқтисодчи кадрларнинг сифат состави масалаларида эътибор қилинадиган жиҳатлар оз эмас. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишнинг аҳволи ҳамиша диққат-эътиборда туриши керак.

Жонажон партиямизнинг XXVII съезди шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқишда шартнома мажбуриятларининг бажарилиши, унинг талаблар даражасида йўлга қўйилиши устидан қатъий назорат ўрнатилиши лозим.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўн биринчи чақириқ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг учинчи сессияси 1985 йил 2 июль куни Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари
В. КУЗНЕЦОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль, 1985 йил 31 май.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 31 май куни Катта Кремль саройида ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Густав Гусак шарафига зиёфат бердилар.

Г. Гусакнинг сафарида унга ҳамроҳлик қилаётган Чехословакиянинг расмий кишилари у билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, В. М. Чебриков, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. Л. Соколов, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, В. П. Никонов, К. В. Русаков ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев зиёфатда нутқ сўзлади.

Ўртоқ М. С. ГОРБАЧЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Гусак!

Чехословакиялик азиз дўстлар!

Ўртоқлар!

Қардош Чехословакия раҳбарининг мамлакатимизга қилган расмий дўстлик визити ниҳоясига етмоқда. Шу визитга қисқача якун ясайдиган бўлсак, шуни айтиш мумкинки, Совет — Чехословакия ҳамкорлигини ривожлантиришда, партияларимиз билан халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва иттифоқчилик муносабатларини мустаҳкамлашда яна бир муҳим қадам қўйилди.

Биз ҳаммамиз халқаро коммунистик ҳаракатнинг таниқли арбоби, мамлакатимизнинг қадимги ва содиқ дўсти ўртоқ Гусак билан яна учрашганлигимиздан астойдил хурсандмиз. Яқинда ЧССР федерал мажлиси уни яна республика Президенти этиб сайлади. Азиз ўртоқ Гусак, Сизни яна бир бор сидқидилдан муборакбод этиб, сиҳат-саломатлик ҳамда Сизнинг катта партиявий ва давлат ишингизда муваффақиятлар тилайман.

Ўртоқлар! Биз шу май ойининг бошларида фашизм устидан қозонилган Буюк Ғалаба юбилейини ва айни вақтда чехлар билан словакларнинг миллий-озодлик курашини тугаганлиги, мамлакатингиз фашист босқинчилардан озод этилганлигининг 40 йиллигини тантанали байрам қилдик. Чехословакиянинг шундан кейинги бутун ривожланиши мана шу тарихий воқеалар билан чамбарчас боғланган.

Бугун Москвада очилган «Чехословакия-1985» миллий юбилей виставкаси бунинг яхши далилидир. Бу виставка мамлакат босиб ўтган йўл якунлари тўғрисида ҳикоя қилиб, зўр таассурот қолдиради. Бу — халқ ҳокимиятининг амалга оширилган ўзгартишлар тўғрисида ўзига хос ҳисоботи, социалистик тузум афзалликларининг, у битмас-туганмас имкониятларга эга эканлигининг яққол далилидир. Шу билан бирга у ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам социализм мамлакатларига қанчалик кўп самара бераётганлигининг, улар ўз куч-ғайратларини бирлаштириб, нималарга эриша олишларининг ажойиб намунаси ҳамдир.

Виставка бугунги кун ютуқлари тўғрисида ҳукм чиқариш имконини берса, СССР билан ЧССР ўртасида 2000 йилгача бўлган даврда узоқ муддатли иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликнинг биз имзолаган программаси эртанги кунга назар ташлаш имконини беради. Бу программа ўзаро иқтисодий ҳаракатимизнинг умумий йўналишларини ҳам, биргаликдаги йирик лойиҳаларни ҳам белгилаб беради, ана шу лойиҳаларни амалга ошириш иккала мамлакатнинг халқ хўжалиги учун муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасидаги иқтисодий алоқалар ҳажми талай даражага етди. Чехословакиянинг ташқи савдо оборотида СССР аллақачондан буён биринчи ўринни олиб келмоқда, ЧССР эса аҳамияти жиҳатидан мамлакатимизнинг иккинчи савдо шеригидир. Эндиликда гап яна ҳам олға силжиш тўғрисида бормоқда. Мен ҳамкорлигимизнинг энг кўп самара бериши мумкин бўлган йўналишларини ривожлантиришни — машинасозликда ва ишлаб чиқаришнинг бошқа тармоқларида ихтисослашиш ҳамда кооперациялашни назарда тутмоқдаман.

Иқтисодий ўсиш шароитлари мураккаблашиб, аҳвол кескин ўзгариб турган, қаттиқ рақобатчилик хос бўлган ҳозирги дунёда равшан истиқбол, келажакка комил ишонч ғоят катта аҳамиятга эга. Социалистик иқтисодий интеграция, қардош мамлакатларнинг икки томонлама ва кўп томонлама асосдаги, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги ҳамкорлиги уларга айни шундай истиқболни очиб, шундай ишонч бахш этмоқда. Аммо бу — асло ўз-ўзидан пайдо бўладиган бойлик эмас. Ундан моҳирлик билан фойдаланиш учун яхши меҳнат қилиш керак. Биз ҳали биргаликда кўп иш қилишимиз, кенг миқёсли бир қанча вазифаларни ҳал этишимиз лозим бўлади.

Гап биринчи навбатда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш борасида биргаликда қилинадиган ишлар тўғрисида бормоқда. Ҳозир бу — ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш, халқ фаровонлиги даражасини ошириш, бутун социалистик турмуш тарзини такомиллаштириш калити ва албатта, социализм мамлакатларининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш калитидир.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашидаги мамлакатларнинг энг мақбул, энг таъсирчан ҳамкорлик механизмини қидириб топиш, моддий ишлаб чиқаришда, илмий тадқиқотларда ва тажриба-конструкторлик ечимларида кучларнинг бирлаштирилишини рағбатлантирувчи иқтисодий форма ва методларни жорий этиш бошқа бир муҳим вазифадир.

Ҳар иккала проблема — фан, техника, технология соҳасида илғор марраларга чиқиб олиш ҳам, иқтисодий ҳамкорликнинг янада эпчил ва самарали механизмини вужудга келтириш ҳам бир-бири билан чамбарчас боғланганлиги тушунарли. Шу проблемаларнинг ҳал этилишидан барча қардош мамлакатлар манфаатдордирлар. Бизнинг бугунги музокараларимиз чоғида ҳам СССР билан Чехословакия Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг бошқа қатнашчилари билан биргаликда ана шу ҳаётий муҳим ишга муносиб ҳисса қўшишга азму қарор қилганликлари яна бир бор тасдиқланди.

Ишончимиз комилки, иқтисодий интеграциянинг тағин ҳам юқори поғоналарига кўтарила бориш бошқа барча соҳаларда ҳам қардош мамлакатлар ҳамкорлигининг янги сифатини билдиради. В. И. Ленин экономика билан сиёсатнинг бир-бирига боғлиқ эканлиги, бир-бирига таъсир ўтказиши тўғрисида неча марталаб гапирган эди. Ҳаёт шу фикрнинг ҳаққонийлигини қайта-қайта тасдиқлаб турибди. Ижтимоий ривожланишнинг объектив жараёнлари бугунги кунда халқаро социалистик меҳнат тақсимотини чуқурлаштириш, социализм йўлидан бораётган халқларнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш зарурлигини тақозо этмоқда.

Халқаро вазият кескинлашган ҳозирги пайтда бу, айниқса, муҳимдир.

Биз реалликлардан кўз юма олмаймиз. Афсуски, дунёдаги вазият мураккаб ва хатарли бўлиб қолмоқда. Ғарбий Европада Американинг биринчи зарба ракета-ядро қуроли ҳамон жойлаштирилмоқда. Ғарбий Германия реваншизми яна бош кўтармоқда; иттифоқчи давлатлар Ялта ва Потсдам конференцияларининг қарорлари, урушдан кейинги ривожланиш якунлари океаннинг нариги ёғидан ошкора рағбатлантирилаётганлиги сабабли шубҳа остига қўйилмоқда.

Агрессив империалистик доираларнинг жаҳоннинг турли районларидаги хатти-ҳаракатлари, улар халқаро ҳуқуқ нормаларини поймол этаётганликлари, жаҳон жамоатчилигининг фикрини назар-писанд қилмаётганликлари қораланмоқда.

Совет Иттифоқи ва Чехословакия бошқа қардош мамлакатлар билан бирга империализмнинг ядро можаросига олиб келиши мумкин бўлган кескинликни кучайтириш жараёнини тўхтатиб қолиш учун изчил курашмоқдалар, сабр-қаноат билан актуал проблемаларнинг ҳал этилишига эришмоқдалар.

Бизнинг шу хусусдаги равшан позициямиз ва ташаббусларимиз яхши маълум. Биз Женевадаги музокараларда Қўшма Штатларга космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш ва Ерда қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун биргаликда чоралар кўришни таклиф этдик. Бу уруш хавфини камайтириш, пировард натижада эса уни тугатиш нуқтаи назаридан ғоят катта аҳамиятга эга бўлур эди.

(Давоми иккинчи бетда).

Ҳужжатни имзолаш пайти.

КОЛХОЗ БАЙРОҒИДА ЖАНГОВАР ОРДЕН

1 июнь куни Андижон область Избоскан районидаги Партия XX съезди номли колхоз клуби байрамлардагидек безатилган эди. Деҳқонлар ва чорвадорлар, кўпдан кўп меҳмонлар бу ерга йиғилдилар. Меҳнат ветеранлари, собиқ фронтчилар залда фахрий ўринларни эгалладилар. Бу ерда хўжалик биринчи даража Ватан уруши ордени билан мукофотланганлигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Хўжалик Улуғ Ватан уруши йилларида Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотини таъминлашдаги хизматлари учун ана шу орденга сазовор бўлган эди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев колхоз байроғига жанговар орденни тақиб қўйди. У колхозчиларни мукофот билан самимий қутлади, Ватан фаровонлиги йўлида уларга янги-янги муваффақиятлар тилади.

Колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Тиллабоев, пахтачилик бригадасининг бошлиғи О. Жўраев, меҳнат ветеранлари кенгашининг раиси О. Юнусов, Ватан уруши қатнашчиси, колхоз автогаражининг слесари Ж. Шербоев, сут соғувчи З. Машрапова, колхоз поликлиникасининг медицина ҳамшираси В. Косарева, колхоз комсомол комитетининг секретари Х. Очилов Улуғ Ватан урушида совет халқи эришган Ғалабага фронт орқаси меҳнаткашлари қўшган ҳиссага юксак баҳо берганликлари учун, социалистик Ватаннинг равнақи тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётганликлари учун партия ва ҳукуматга қизғин миннатдорчилик билдирдилар.

Жангоҳларда узилган ўқ садолари тинганига кўп бўлди, лекин совет кишиларининг жанг майдонлари ва орқа томондаги жанговар ва меҳнат жасоратлари ҳозирги ва келгуси авлодлар хотирасида абадий қолажак, дейилди йиғилишда.

Партия XX съезди номли колхознинг 490 аъзоси миллион-миллион совет ватанпарварлари билан бирга жанг майдонларида душманга қақшатқич зарба берди. Ўша суронли йилларда хўжалик деҳқонлари ва чорвадорлари Армия билан Флотга 500 тонна гўшт, 120 тонна сариёғ, 5 минг тонна дон юбордилар, 4 минг тонна пахта, 2500 жуфт пойабзал тайёрладилар. Колхозчилар урушнинг ҳар бир йилида 5 миллион сўмгача пул йиғиб танк, самолёт, бошқа техника ясашга ўтказиб турдилар. Колхоз меҳнаткашлари кўчириб келтирилган кексалар, хотин-қизлар ва болаларни қабул қилдилар. 200 ўринли госпитални жиҳозладилар, отлиқ полкни оталиққа олдилар. Бу полк Андижон областида тузилган эди.

Барча колхозчилар мағфур душман устидан фронт орқасида ғалабага замин яратдилар. Лекин дала ва фермалардаги ишларнинг асосий оғирлигини ўз зиммаларига олган хотин-қизлар, айниқса, юксак қаҳрамонлик кўрсатдилар. Улар ҳамма қийинчиликларни енгиб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча участкаларида муваффақиятларга эришдилар ва бунинг устига фронтчилар учун кийим-кечак тикдилар, совға-саломлар тайёрладилар.

Колхоз меҳнаткашларининг юксак маънавий фазилатлари, Лениннинг халқлар дўстлиги буюк ғояларига чексиз садоқати, мамлакатнинг тақдири ҳар бир совет кишиси қўлида эканлигини чуқур тушуниш уларнинг меҳнатдаги жасоратлари ва шавкатли ишларида ёрқин намоён бўлди. Колхозчилар қилаётган меҳнатлари Ватан учун ғоят зарурлигини яхши билишар, шу боисдан ўзлари учун ҳамда фронтга кетган юртдошлари учун меҳнат қилишарди. Уларнинг совет кишисига хос характери мана шуларда намоён бўлди.

Йиғилиш қатнашчилари фронт орқаси қаҳрамонларининг шонли анъаналари яшаб, ривожланиб бораётганлиги тўғрисида фахрланиб гапирдилар. Колхоз кичик бир қишлоқ хўжалик артелидан кўп тармоқли, юксак даражада механизациялашган илғор хўжаликка айланди. Ҳозир ишлаб чиқаришни интенсивлаш борасида катта ишлар қилинмоқда, экономикани мустаҳкамлаш эса янги уй-жойлар, мактаблар, маданий-маиший объектларни кенг кўламда қуришга имкон беради. Колхозчилар республиканинг барча меҳнаткашлари билан биргаликда КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун курашга актив қўшилдилар. Улар юксак мукофотга жавобан шу йил 1900 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнер пахта, кўпдан-кўп бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари беришга қарор қилдилар. Ғўза зўр бериб парвариш қилинмоқда, ем-хашак запаси кўпаймоқда. КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми ўртага қўйган вазифаларни муваффақият билан амалга ошириш учун ҳамма ишлар қилинмоқда.

Колхозчилар КПСС Марказий Комитети номига юборилган табрикномада ўй-фикр ва ҳис-туйғуларини, меҳнатдаги ютуқларини кўпайтириш иштиёқини баён этдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари Е. А. Айтмуротов, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари С. М. Мамарасулов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ЮКСАК ТАЪСИРЧАН БЎЛСИН

1 июнь куни Сирдарё область идеология ходимларининг кенгаши бўлди, унда КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорлари, идеология иши юзасидан бўлиб ўтган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясининг тавсиялари ҳамда КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумининг қарорларини бажариш соҳасидаги ишнинг аҳволи муҳокама қилинди.

Гарчи область партия ташкилотлари идеология ва оммавий-сиёсий иш олиб боришда бирмунча тажриба орттирган бўлса ҳам, улар фаолиятининг бу жуда муҳим соҳасида ҳали жиддий камчиликлар борлиги кенгашда уқтириб ўтилди. Баъзан идеология иши коллективларнинг конкрет вазифалари билан, интизом ва уюшқоқликни ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, мактаб ислоҳотини амалга ошириш билан, салбий ҳодисаларни тугатиш соҳасидаги иш билан боғлаб олиб борилмаяпти. Идеология ишини янада кучайтириш, бу ишнинг юксак таъсирчанлигини таъминлаш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга меҳнаткашларни сафарбар этиш тадбирлари белгиланди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева, Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Антонов нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

(Боши биринчи бетда)

Кеча Женевада шу музокараларнинг иккинчи даври бошланди. Совет Иттифоқи, аввалгидек, ана шу музокараларда тенглик ва баббаравар хавфсизлик принципига қатъий мувофиқ равишда ҳалол, адолатли қарорларга эришиш учун ҳаракат қилаверади. Табиийки, ана шу ҳаётий муҳим масалада иккала томоннинг муддаоси бир хил бўлиши зарур.

Совет Иттифоқи ядро ва космик қуролларни кўпайтирмай қўйишга дарҳол киришиш тўғрисидаги таклифини тасдиқлайди. Бундай қарор ҳозирнинг ўзидаёқ Ерда қуролланиш пойгасини тўхтатиб қўйган ва шундай пойганинг космосга ёйилишига йўл қўймаган бўлур эди. Кучларнинг тахминий мувозанати мавжуд бўлган бир шароитда ядро ва космик қуролларини кўпайтирмай қўйиш ҳеч кимга устунлик бермаган, тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципига батамом мос келган бўлур эди.

Биз қуролларни кўпайтирмай туришни ўзаро ишончни мустаҳкамлашга хизмат қилиши, ядро қуролини тубдан қисқартириш йўлига ўтишга кўмаклашиши мумкин бўлган биринчи қадам, деб ўйлаймиз, холос. Биз шуни таклиф этмоқдамизки, Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар қурол-яроғларни кўпайтирмасликка қарор қилишган чоғда улар музокараларда муҳокама этилаётган барча масалалар юзасидан, шу жумладан, стратегик ҳужум қуролларини қай даражада қисқартиришга тайёр бўлишса (ўз-ўзидан равшанки, зарбдор космик қуроллар тақиқланган тақдирда) ана шу даража тўғрисида ўзларининг конкрет таклифларини муайян муддат, айтайлик, бир, икки ой мобайнида тақдим этишлари ҳақида шартлашиб олишлари керак.

Биз Совет — Америка муносабатларини нормал ўзанга, кескинликни юмшатиш ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик йўлига қайтаришни ёқлаб чиқмоқдамиз. Америка томони ҳам худди шу йўналишда ҳаракат қилишга тайёрлик тўғрисида айтаётган гапларини конкрет ҳаракатлар тилига кўчириш пайти келган бўлса керак.

Биз муҳим халқаро проблемаларга чехословак дўстларимиз билан бир хилда ёндашаётганлигимизни мамнуният билан таъкидлаб ўтмоқчиман. Биз бирликдан куч олмоқдамиз. Мана, ўттиз йилдирки, Варшава Шартномаси мамлакатларимизнинг хавфсизлигини, тинчлик шароитида яшаш ва меҳнат қилиш имкониятини таъминлаб келмоқда. Яқинда шу Шартноманинг амал қилиш муддатини узайтиришга якдиллик билан қарор қилинди. Мудофаа ҳарбий-сиёсий иттифоқимизни бундан буён ҳам такомиллаштириб, мустаҳкамлайверамиз.

Ўртоқлар! Ҳозир совет ва чехословак коммунистлари ўз партияларининг навбатдаги съездларини кутиб олмоқдалар. Ҳамиша бўлганидек, съездолди даври якунларини чиқариш, резервларни аниқлаш, келгусидаги вазифаларни белгилаш билан боғланган. Иттифоқчи социалистик давлатлар — муштарак мақсадлар учун курашдаги сафдошларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ана шу вазифаларнинг энг муҳимидир.

Социализм мамлакатлари халқларининг дўстлиги — бизнинг ғоят катта ютуғимиз, айтиш мумкинки, бебаҳо муштарак бойлигимиз бўлиб, уни сақлаш ва кўпайтириш керак.

Қардош партияларимизнинг ҳар томонлама баҳамжиҳат ҳаракатини мустаҳкамлаш, совет халқи билан Чехословакия халқи ўртасида ўртоқлик ва дўстлик муносабатларини чуқурлаштириш учун бундан буён ҳам ҳамма ишни қилаверайлик.

Муштарак ишимиз — социализм ва тинчликни бундан буён ҳам қаттиқ туриб ҳимоя қилаверамиз.

Пировардида совет раҳбарлари номидан, бутун партиямиз ва совет кишилари номидан ўртоқ Гусакка, ЧКП раҳбарларига, қардош Чехословакиянинг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига социалистик Ватан манфаатлари йўлидаги меҳнатда катта муваффақиятлар тилашимга ижозат бергайсиз.

* * *

Сўнгра Г. Гусак нутқ сўзлади.

Ўртоқ Г. ГУСАК нутқи

Азиз ўртоқ Михаил Сергеевич Горбачев,

Совет иттифоқилик ҳурматли дўстлар, ўртоқлар!

Аввало, мамлакатингизга расмий дўстлик визити билан келишга таклиф этганликлари учун, самимий кутиб олганликлари учун социалистик Чехословакия тўғрисида, партиямиз ҳақида ва шахсан менинг тўғримда айтилган эзгу сўзлар учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига миннатдорчилик изҳор этишимга ижозат бергайсиз. Шодиёна кутиб олганликлари учун москваликларга самимий ташаккуримни ҳам қувонч билан билдираман. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Горбачев билан ўтказган сермазмун ва самарали музокараларимиз, менинг Москвада бўлган бутун вақтим муносабатларимиз учун хос бўлган чуқур дўстлик, ўзаро ҳурмат, ҳамжиҳатлик ва ишонч руҳи билан суғорилганлигига ғоят катта аҳамият бераман.

Худди шу руҳда мен олий партия ва давлат органларимиз номидан, шахсан ўз номимдан, Чехословакия коммунистлари ва бутун халқимиз номидан шонли Ленин партиясига ва унинг Марказий Комитетига, бутун совет халқига қардошлик саломини топширмоқчиман. Совет халқи Улуғ Октябрдан бошлаб халқлар тинчлиги, озодлиги ва инсониятнинг тараққиёти учун курашга бошчилик қилиб келмоқда.

Менинг визитим ҳали биз ҳаммамиз гитлерчилар фашизми устидан қозонилган тарихий Ғалаба 40 йиллигининг бевосита таассуроти остида яшаётган бир даврда ўтаётганлигидан астойдил шодман. Мана шу унутилмас май кунлари бизнинг халқимиз ҳам ўз миллий озодлик кураши тугаганлиги санасини ғурур билан нишонлади. Ватанимизни қаҳрамон Совет Армияси озод қилганлигини миннатдорчилик билан хотирада сақлаб келмоқдамиз. Ана шу озодлик бизга эркинлик йўлини очиб берди ва халқимизнинг орзу-умидларига мувофиқ янги ҳаёт қурилиши учун шарт-шароитларни вужудга келтирди. Чехословакия — Совет иттифоқчилик муносабатлари, социалистик ҳамдўстликка мансублик бизнинг ташқи сиёсий йўлимизнинг доимий ва ўзгармас негизи, социалистик қурилиш ишида катта кўмакдир. Бугун биз очган «Чехословакия-1985» юбилей виставкаси ҳам ана шундан далолат беради.

Азиз ўртоқлар!

Бугун ўртоқ Михаил Сергеевич Горбачев билан ўтказилган музокараларда қарашларимизнинг тўла бирлиги намоён бўлганлигини юксак қадрлайман. Бизнинг ўзаро муносабатларимиз дўстлик, ҳамкорлик ва давлатларимиз ўртасидаги ўзаро ёрдам ҳақидаги шартномага тўла мувофиқ равишда ривожланаётганлигини зўр қониқиш билан айта оламан. Шу кунларда биз бу шартноманинг 15 йиллигини нишонладик.

Чехословакия Коммунистик партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўртасидаги интернационал алоқалар, қардош партияларимизнинг ҳамкорлигимизни ривожлантириш ва бойитишга бўлган қатъий иродаси ҳамда куч-ғайрати ана шу муносабатларнинг ишончли негизидир. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ҳамда олий давлат органларимиз бизнинг сиёсий ва иқтисодий, идеологик ва назарий, ташқи сиёсат, ҳарбий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлигимиз янада чуқурлашувига, партия, давлат ва иқтисодий органлар ҳамда жамоат ташкилотлари йўли билан, меҳнат коллективлари ва дўстлик алоқалари йўли билан фойдали эканлигини практика кўрсатадиган бошқа барча формалардаги дўстона алоқаларни ривожлантиришга бутун чоралар билан кўмаклашишга қатъий аҳд қилганликларини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Ўзаро муносабатларимиз активлашиб бораётганлиги ҳозирги босқичда алоҳида аҳамиятга эга. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVII съездига қандай тайёргарлик кўраётганлигини биз зўр эътибор билан кузатиб турибмиз. Бу тайёргарлик чуқур марксча-ленинча таҳлил билан, социал-иқтисодий тараққиёт, ички ва ташқи сиёсат, социалистик қурилиш назарияси ва практикаси соҳасидаги янги вазифаларнинг дадил ва ижодий қўйилиши билан характерланади. Бу вазифалар КПСС Марказий Комитетининг март ва апрель Пленумларида, айниқса, ўз ифодасини топди. М. С. Горбачев нутқларида чуқур ишонч билан ифодалаб берилган бу ғоялар Чехословакия коммунистлари, меҳнаткашларимиз қалбидан чуқур жой олиб, бундан буёнги ишларимиз учун муҳим омил бағишлайди.

Чехословакия Коммунистик партияси 1986 йилда бўладиган ўзининг XVII съездига тайёргарлик кўришга киришмоқда. Съездни чақириш тўғрисидаги ҳамда унга тайёргарлик кўришнинг конкрет вазифалари тўғрисидаги масалаларни партиямиз Марказий Комитети ўзининг июнь Пленумида ҳал этади. Биз ривожланган социалистик жамият қурилиши программасининг давомийлигидан келиб чиқамиз. Янги талаблар, фан-техника тараққиётининг юксак суръатлари, жаҳон экономикасида юз берган чуқур ўзгаришлар, тинчликни сақлаб қолиш учун кураш ва бошқа омиллар бутун ишимизни сифат жиҳатидан янги поғонага кўтариш ва таъсирчанлигини оширишни талаб этишини масъулиятни ҳис этган ҳолда тушуниб турибмиз.

Шунингдек, олдимизда, аввало, социал-иқтисодий тараққиётнинг бутун динамикасини, халқ хўжалигининг техникавий даражаси ва уни интенсивлаш суръатларини жадаллаштиришдан, бутун иш сифатини яхшилашдан иборат кечиктириб бўлмайдиган вазифа турибди. Планни бошқариш системасини такомиллаштириш, халқ оммасининг ижтимоий ва меҳнат активлигини ошириш, Коммунистик партия фаолияти сифатини яхшилаш ҳамда унинг раҳбарлик ролини кучайтириш йўлидаги куч-ғайратларимиз худди мана шу вазифаларни ҳал этишга қаратилгандир.

Халқаро социалистик интеграцияда иштирок этишни тубдан чуқурлаштиришни тараққиётимиз динамикасини жадаллаштиришнинг таркибий қисми ва негизи, деб ҳисоблаймиз. Биз биринчи навбатда ишлаб чиқаришни кооперациялаш ва ихтисослаштиришни жадаллаштириш, илмий тадқиқот ишларини мувофиқлаштириш ҳамда бошқа соҳалардаги олға ҳаракатларимизни ҳам мувофиқлаштиришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Мамлакатларимизнинг куч ва маблағларини янада маҳкам бирлаштириш, экономикаларимизни бир-бирига яқинлаштириш масалаларини ҳал қилмай туриб, янги вазифаларни ҳал этиш, капитализмдан мустақилликни барқарор қилиш, одамларимизнинг эҳтиёжларини яхшироқ қондириш мумкин эмас. Шу сабабли биз Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг 1984 йил июнь ойида бўлиб ўтган олий даражадаги Иқтисодий кенгашида эришилган шартномаларнинг амалга оширилишига принципиал аҳамият бермоқдамиз. Бунда Совет Иттифоқи билан иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик биз учун алоҳида аҳамиятга эгадир. Бу ҳамкорликнинг конкрет йўналишлари ва мақсадларини бугун биз имзолаган шу алоқаларни 2000 йилгача бўлган давр ичида ривожлантириш программаси белгилаб беради. Биз бу программанинг изчил амалга оширилиши учун бутун куч-ғайратимизни сарфлаймиз.

Азиз ўртоқлар!

Ташқи сиёсат соҳасидаги қарашларимизнинг ҳам тўлиқ бирлигини таъкидламоқчиман. Америка Қўшма Штатлари бошлиқ империалистик доираларнинг реакцион кучлари тараққиётга қарши янги салб юришига, реваншизмни рағбатлантириш йўлига ўтиб олганлигини ҳаммамиз биламиз. Улар жаҳонга ҳокимлик қилиш ҳамда стратегик устунликка эришиш кетидан қувиб, қуролланиш пойгасининг янги даврасини ҳамда космосни ҳарбийлаштиришга тайёргарликни бошлаб юбордилар. Уларнинг авантюристик, агрессив сиёсати оқибатида бутун дунёда тинчликка хавф-хатар туғилганлиги социалистик ҳамдўстлик бирлигини мустаҳкамлашни ҳамда ҳаракатларини мувофиқлаштириб боришни, уруш хавфининг олдини олиш учун курашда жаҳондаги барча тинчликсевар демократик ва реалистик кучларни жипслаштиришни қаттиқ талаб этмоқда.

Чехословакия Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиёсати ва ташаббусларини тўла-тўкис маъқулламоқда. Улар қурол-яроғларни чеклаш, халқаро кескинликни юмшатиш ҳамда амалий халқаро ҳамкорликни бошлаб юбориш масалаларини ҳал этишнинг реал ва амалий йўл-йўриқларини кўрсатиб бермоқда. Биз бу ерда бугун ўртоқ М. С. Горбачев илгари сурган янги конкрет таклифларни тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз.

Биз бундан буён ҳам социалистик ҳамдўстликнинг келишиб олинган ташқи сиёсатини амалга оширишда, биргаликдаги курашда ҳамда тинчликни ҳимоя қилиш тадбирларида ва империализм томонидан бўлаётган хавф-хатарнинг олдини олишда тўла ва актив иштирок этаверамиз. Биз Варшава Шартномаси қатнашчилари бўлган мамлакатларнинг Варшавада яқинда бўлиб ўтган олий даражадаги партия ва давлат арбобларининг учрашувида Варшава Шартномасининг амал қилиш муддатини узайтириш тўғрисидаги якдил қабул қилинган қарорни бу ишга қўшилган алоҳида муҳим ҳисса, деб ҳисоблаймиз. Биз ҳозирги халқаро шароитда, тинчлик ва мамлакатларимиз хавфсизлиги манфаатлари йўлида уларнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисидаги хулосани тўла қўллаб-қувватлаймиз.

Шу нарса сир эмаски, империалистик доиралар ҳар қандай усулларни қўлланиб, социалистик мамлакатлар ўртасида нифоқ чиқаришга муттасил интилмоқдалар. Чехословакия коммунистлари бу тактикани яхши биладилар ва уни рад этадилар. Чехословакия Коммунистик партияси ўзининг ички ва ташқи сиёсатида бундан буён ҳам марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализмга садоқатга асосланган принципиал йўлга амал қилаверади. ЧКП бундан буён ҳам Совет Иттифоқи ҳамда ҳамдўстлигимизнинг бошқа қардош мамлакатлари билан ҳамкорликни чуқурлаштиришга қаратилган қатъий йўлни изчил амалга ошираверади. Бу сиёсат, айниқса, ЧКП XIV съездидан кейин биз эришган натижаларга асосланади. Бу сиёсат социалистик Ватанимизни ривожлантиришда эришадиган келгусидаги муваффақиятларимизнинг замини эканлигига ишончим комил.

Сўзимнинг охирида Чехословакия Коммунистик партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўртасидаги қардошлик иттифоқи, халқларимиз ўртасидаги дўстона алоқалар, Чехословакия—Совет дўстлиги ва иттифоқчилиги бундан буён ҳам мустаҳкамланаверади, деб чуқур ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

Биз уруш хавфининг олдини олиш, бутун дунёда тинчлик ва тараққиёт ишининг ғалаба қилиши учун курашда барча тинчликсевар кучларнинг бирлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлида ҳамма ишларни қиламиз.

Чехословакия халқи, Чехословакия коммунистлари номидан, олий партия ва давлат органларимиз номидан совет коммунистларига, Совет Иттифоқининг барча меҳнаткашларига, КПСС Марказий Комитетига ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевга Совет Ватани фаровонлиги, совет халқининг тинчликда яшаши ва гуллаб-яшнаши йўлидаги ишида катта муваффақиятлар тилайман.

* * *

М. С. Горбачев ва Г. Гусак ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

* * *

Шу куни Г. Гусак Кремлда Н. А. Тихоновга Чехословакиянинг олий давлат мукофотини — Клемент Готвальд орденини топширди. Н. А. Тихонов ЧКП билан КПСС, ЧССР билан СССР ҳамда иккала мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ва қардошларча ҳамкорликни мустаҳкамлашдаги катта хизматлари учун шу мукофотга сазовор бўлди.

Мукофотларни топшириш чоғида М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, А. А. Громико, В. В. Кузнецов, бошқа совет ва чехословак расмий кишилари ҳозир бўлдилар.

Шу куни Г. Гусак В. И. Ленин Мавзолейига бориб, гулчамбар қўйди. Кремль devори ёнидаги Номаълум солдат қабрига ҳам гулчамбар қўйилди.

Меҳмонга КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, бошқа расмий кишилар ҳамроҳлик қилдилар.

* * *

М. С. Горбачев ва Г. Гусак СССР билан ЧССР ўртасида 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган узоқ муддатли иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик программасини Кремлда имзоладилар.

Бу программани имзолаш чоғида Г. А. Алиев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, В. М. Чебриков, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. Л. Соколов, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, В. П. Никонов, К. В. Русаков ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

* * *

Кечқурун Г. Гусак Москвадан Ватанига жўнаб кетди. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан мамлакатимизга келган эди.

Жўнаб кетиш олдидан Кремлда, Катта Кремль саройининг Георгий залида ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президентини кузатиб қўйиш маросими бўлди.

М. С. Горбачев Г. Гусак билан самимий хайрлашди.

Кремлдаги кузатиб қўйиш маросимида Н. А. Тихонов, А. А. Громико, В. В. Кузнецов, К. В. Русаков ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Мотоциклчилар фахрий эскорти ҳамроҳлигидаги автомашиналар кортежи Кремлдан Шереметьево аэродроми томон йўл олди.

Аэродромда Г. Гусакни Н. А. Тихонов, В. В. Кузнецов, К. В. Русаков ўртоқлар, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўзининг навбатдаги мажлисида КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XX пленуми қарорлари асосида халқ депутатлари Советларининг партия XXVII съездига тайёргарликни кучайтириш соҳасидаги вазифаларини муҳокама қилди. Қабул этилган қарорда шу нарса уқтириб ўтилдики, съездолди даврида Советлар, уларнинг депутатлари ва ижроия комитетлари ўзларининг ташкилотчилик фаолиятини янада кучайтиришлари, демократик негизларни кенгроқ ривожлантиришлари, раҳбарлик форма ва методларини такомиллаштиришлари, ишда кўпроқ ижодий ташаббус ва мустақиллик кўрсатишлари, топширилган иш учун ҳар бир ходимнинг масъулиятини оширишлари лозим. Советлар КПСС XXVII съезди шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришга актив кўмаклашишлари, 1985 йил учун белгиланган иқтисодий ва социал ривожланиш планлари ва умуман ўн биринчи беш йиллик муваффақиятли бажарилишини таъминлашлари керак.

КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари, СССР Олий Совети Президиумининг СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлигини янада ривожлантириш ҳамда меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасида халқ депутатлари Советларининг вазифалари тўғрисидаги қарори асосида Ўзбекистон ССР халқ депутатлари Советлари, министрликлари ва идоралари бу соҳада ўтказаётган иш кўриб чиқилди. Республика меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети раҳбарлигида мамлакат экономикаси ва маданиятини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар, социалистик Ватан қудратини ўстиришга кўмаклашмоқдалар. Бу иш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини амалга ошириш даврида, айниқса, таъсирчан тус олди. Шу билан бирга, Президиум мажлисида Советларнинг амалий ишида давлатимизнинг кўпмиллатли характери туфайли келиб чиққан проблемаларни ҳал этишга баъзан етарли эътибор берилмаётганлиги уқтириб ўтилди. Бир қанча ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар шартномавий мажбуриятлар юзасидан маҳсулот етказиб бериш планларини миқдор жиҳатидан ҳам, сифат жиҳатидан ҳам бажармаяптилар. Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари агросаноат комплексининг резервларидан Умумиттифоқ манфаатлари йўлида тўла-тўкис фойдаланмаяптилар. Кўпмиллатли меҳнат коллективларини шакллантириш, саноатнинг бир қанча етакчи тармоқларида маҳаллий миллат ишчилари сонини кўпайтириш, уларни Ўзбекистон ССР ва қардош республикаларнинг ҳунар-техника таълими системасида тайёрлаш имкониятларидан янада тўла-тўкис фойдаланиш тадбирлари ҳамма жойда ҳам кўрилаётгани йўқ. Меҳнат ресурсларидан мамлакат халқ хўжалигини жадал ривожлантириш мақсадлари йўлида суст фойдаланилмоқда. Ўзбекистон ССР халқ депутатлари Советларига шу масалаларга эътиборни кучайтириш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссиясининг Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш тўғрисидаги қонунининг беморлар овқатланишини яхшилаш қисмини бажариш юзасидан республика министрликлари ва идораларининг иши тўғрисидаги ахбороти тингланди. Бу ишда маҳаллий Совет органларининг айби билан ҳали ҳам жиддий камчиликлар борлиги уқтириб ўтилди. Бир қанча областларнинг медицина стационарларида овқатланиш қониқарсиз йўлга қўйилган. Савдо ташкилотлари кўпинча касалхоналарга гўштли, сутли маҳсулотларни, мева ва сабзавотларни кам етказиб бермоқдалар. Баъзи даволаш-профилактика муассасаларида озиқ-овқат маҳсулотларини ўғирлаш ҳоллари аниқланди. Президиум тегишли министрликлар ва идоралар, маҳаллий Советлар зиммасига беморларнинг овқатланишини ташкил этишда зарур тартиб ўрнатиш вазифасини юклади.

Президиум социал адолат принциплари бузилаётганлиги тўғрисида гражданларнинг шикоятларига расмий-бюрократларча қараш фактлари муносабати билан қарор қабул қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг бюрократизм, сансалорлик, меҳнаткашларнинг мурожаатларига эътиборсизлик билан қараш ҳолларини кескин тугатиш тўғрисидаги кўрсатмаларининг бажарилиши ҳамма министрликлар ва идораларда, Советларнинг ижроия комитетларида ҳам таъминланмаганлиги уқтириб ўтилди. Хизмат соҳаси корхоналари ва муассасаларининг қониқарсиз иши, уй-жой тақсимлашдаги, ер участкалари ажратишдаги тартибни бузиш, социал таъминот органларининг ишидаги камчиликлар хусусидаги шикоятлар камаймаяпти. Президиум давлат ва хўжалик органларидан ҳамда уларнинг раҳбарларидан ўз фаолиятида қонунчилик ва социал адолат принципларига қатъий риоя этишни, турмушимизни ёт ҳодисалардан тозалаш юзасидан кескин чоралар кўришни талаб қилди.

Президиум XI чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларига сайловчиларнинг наказларини кўриб чиқди ҳамда шу наказларни бажариш юзасидан Ўзбекистон ССР Министрлар Советига, республика Госпланига, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига топшириқлар берди.

Советларнинг депутатлари гражданларни қабул қилишини такомиллаштириш масаласи ҳамда бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама қилинди.

БУГУН—МЕЛИОРАТОРЛАР КУНИ

БЕБАҲО БОЙЛИГИМИЗ

- ЕР — ХАЗИНА, СУВ — ГАВҲАР
- ГЕКТАРЛАР САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК
- СУҒОРИШ ТАРМОҚЛАРИ СОЗ ИШЛАСИН
- ЕРЛАРНИ КОМПЛЕКС ЎЗЛАШТИРИШ — МУҲИМ ВАЗИФА
- МЕЛИОРАЦИЯЛАШ — ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИБ БОРИШ ОМИЛИ

РЕСПУБЛИКА мелиораторлари партия ва ҳукуматимизнинг кундалик доимий ғамхўрлигига жавобан деҳқончилик қилинадиган майдонлар ҳосилдорлигини оширишга катта эътибор бериб, бу соҳада муайян муваффақиятларга эришяптилар. Ўзбекистонда 3,8 миллион гектар суғориладиган ерлар бор. Ана шу майдонларда қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг 95 проценти етиштирилади. Ўнинчи ва ўн биринчи беш йилликлар мобайнида республика экономикасининг аграр секторини ривожлантириш мақсадларига 20 миллиард сўм сарф қилинди. Сув хўжалиги қурилишларига сарфланган маблағ 10 миллиард сўмликка етди.

Сув хўжалиги қурилиши, ерларни комплекс ўзлаштириш соҳасидаги ютуқларимиз эътироф қилинган. Ўзбекистонда йил сайин қишлоқ хўжалиги оборотига 90 минг гектарга яқин янги ерлар қўшилмоқда. Илгаритдан суғориб келинган майдонларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш соҳасида ҳам катта ишлар олиб борилмоқда. Республикада 230 хўжаликлараро суғориш тармоғи, 160 минг километр узунликдаги каналлар, бағрига 13 миллиард кубометр обиҳаёт сиғдирадиган 23 сув омбори мавжуд. Сув хўжалиги қурилишининг бу даражада катта потенциалга эга бўлиши бебаҳо бойлигимиздир. Бу бойлик мелиораторларнинг бунёдкор қўллари билан вужудга келтирилганлиги ҳақида бугун ифтихор билан гапириш мумкин.

Тармоғимизда катта назарий ва амалий тайёргарликка эга бўлган мутахассислар, тажрибали ишчилар кўпайиб бормоқда. Уларнинг бутун эътибори КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь ва Марказий Комитетнинг кейинги Пленумлари қарорларини амалга оширишга қаратилган. Партиямизнинг ҳозирги босқичдаги аграр сиёсати қишлоқ хўжалиги самарадорлигини бутун чоралар билан ошириб бориш, шу билан боғлиқ масалаларни планли тарзда, изчил йўлга қўйишни тақозо этмоқда. Тармоқ иши самарадорлигини оширишга хизмат қилувчи саноат корхоналари моддий-техника базаси мустаҳкамланиши экономикани интенсив тарзда ривожлантириш изларига тезроқ кўчиришга ёрдам бермоқда. КПСС Марказий Комитетининг ерларни мелиорациялашнинг узоқ муддатга мўлжалланган программасини қабул қилган октябрь Пленуми масалага шундай ёндашишни талаб қилди.

Министрлигимиз бугунги кунда лойиҳалашдан тортиб, ечимларни саноат кўламида ишлаб чиқаришга татбиқ этиш имкониятига эга. Илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш ташкилотларимиз муҳим масалаларни ҳал қилмоқда. Қудратли саноат комплексида қурилиш индустрияси, дренаж ускуналари, автоматлаш ҳамда телемеханика асбоблари ва уларга эҳтиёт қисмлар тайёрлаб берувчи корхоналар мавжуд. Қисқаси, тармоғимиз замонавий корхоналар имкониятларидан фойдаланиб, ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириб боришга муваффақ бўляпти.

Суғориладиган ерларда дренажлардан фойдаланиш масалаларига бағишлаб Тошкентда яқинда ўтказилган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясида мамлакатимизнинг етук мутахассислари иштирок этдилар. Улар Ўзбекистоннинг дренажлардан фойдаланиб, ерларнинг мелиоратив ҳолатини нормал сақлаб туриш тажрибаларига қизиқиб қарашди. Дренаж қудуқларини автомат ва телемеханика ёрдамида бошқариш, ерларнинг шўрланишини оралиқ усул билан назорат қилиш тажрибамиз ҳам қардошларимизга манзур бўлди.

Шундай бўлса-да, суғориладиган ҳар бир гектар ер самарадорлигини ошириш муҳим масала бўлиб қолмоқда. Ҳамон суғориладиган деҳқончилик имкониятларидан етарли фойдаланилмаяпти. Тупроқ-иқлим шароитлари ва сув билан таъминлаш имкониятлари бир хил бўлган хўжаликларда турлича ҳосил олинмоқда. Меҳнат пухта ташкил қилинган, ерларнинг ҳолатини яхшилаш билан муттасил шуғулланилаётган жойларда ҳосилдорлик гектар бошига 40 центнерга етказилмоқда. Аксинча, мелиорация ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган, хўжаликлараро суғориш тармоқларини яхшилашга кам эътибор берилаётган, шу мақсадларга ажратилган маблағлардан дуруст фойдаланилмаётган хўжаликларда ҳосилдорлик 20 центнердан ошмаяпти. Бу сув тақчиллиги сабабли юз беряпти, деганлар янглишишади. Суғоришни кўпайтириш билан ҳосилдорликни оширмоқчи бўлганлар ерларнинг шўрланишига сабабчи бўлишяпти. Сувдан тўғри фойдаланган деҳқон юксак самарадорликка эришишини тажриба кўрсатиб турибди.

БУГУНГИ КУНДА республикада 500 минг гектарга яқин ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланиши зарур. Бу резервни ҳаракатга келтириш бизнинг стратегик йўлимиздир. Ҳар бир областда ва районда ерларнинг тўла самара беришига эришишимиз керак. Бунинг учун хўжаликлараро суғориш тармоқларини замонавий индустриялаш даражасига кўтармоғимиз зарур. Министрлигимиз бўлинмаларининг ходимлари мавжуд суғориш тармоқларини комплекс реконструкция қилиш соҳасида катта ишлар олиб бормоқдалар. Хўжаликлараро суғориш тармоқлари, электрлаштирилган насос станциялари, бетон новлар ва қувурлар тармоқларини давлат ташкилотлари балансига ўтказишга тайёргарлик ишлари бошланди. Мелиораторларимизнинг мақсади — Коммунистик партиямиз Марказий Комитетининг ҳайдаладиган ҳар бир гектар ердан олинадиган ҳосилни мунтазам кўпайтириб бориш соҳасидаги талабларини амалга оширишдан иборат. Апрель ойида Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Госкомводстрой» ва «Главсредазирсовхозстрой»нинг бирлашган коллегия мажлиси бўлди. Қабул қилинган қарорда сув хўжалиги қурилиши суръатларини жадаллаштириш, ишга туширилиши кўзда тутилган объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш чоралари белгиланди.

Республика мелиораторлари ўз зиммаларига янги ерларни фойдаланишга топшириш йиллик программасини Улуғ Октябрнинг 68 йиллигига қадар бажариш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Республикада жами 77 минг гектар янги ерлар қишлоқ хўжалиги оборотига берилади. Уларнинг 26 минг гектари республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги томонидан фойдаланишга топширилади.

Ўзбекистон мелиораторлари КПСС кўрсатмаларини амалга ошира бориб, ўз куч ва имкониятларини энг муҳим масалаларни ҳал этишга сафарбар қилмоқдалар. Кузги-қишки тадбирлар барвақт бажарилди. Асосий майдонларда кўзда тутилган шўр ювиш ишлари муваффақиятли адо этилди. Хўжаликлараро ички суғориш тармоқлари, коллектив-дренажлар, гидротехника иншоотларини ремонт қилиш топшириқлари бажарилди. Ҳар кубометр обиҳаёт қатъий ҳисобда. Лекин мелиораторлар хотиржам бўлиб турганлари йўқ. Ҳар қандай шароитда ҳам мутахассисларимиз зарур чораларни кўриб, сув омборларида қўшимча обиҳаёт тўплаш тадбирларини амалга ошираётирлар. Янги ерларни фойдаланишга топшириш, экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, суғориш тармоқларини ремонт қилиш ва сув таъминотини яхшилаш планлари анча ортиғи билан бажарилмоқда.

Министрлигимиз бўлинмалари ўз анъанавий байрамларини муваффақиятлар билан нишонламоқдалар. Капитал маблағларни ўзлаштириш беш ойлик плани 3 миллион сўм ортиғи билан адо этилди. 243 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Бу кўзда тутилганидан 12 миллион сўмлик ортиқдир.

Социалистик мусобақа министрлик бўлинмаларида юксак натижаларга эришишга ёрдам бермоқда. Минглаб мелиораторлар коммунистик меҳнат ҳаракатида фаол қатнашяптилар. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ўтган йил якунларига кўра, тармоғимизнинг етакчи касбдаги 50 вакили ғолиб деб топилди. Улар орасида «Паркентводстрой» ғишт терувчиси Йўлдошбой Абдуллаев, «Сирдарьяводстрой» тресги Боёвут колоннасининг экскаватор машинисти Виктор Заварзин, Намангандаги Янгиқўрғон колоннасининг бульдозерчиси Абдуқосим Жўраев, «Каттакурганводстрой» трестининг бетончиси Расул Аҳмедов ва бошқа ўртоқлар бор. «Приаралводстрой», «Эскиангарканалстрой», «Промжилводстрой» трестларининг коллективлари 1985 йил биринчи кварталн Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқдилар. Улар СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқларини қўлга киритдилар.

МЕЛИОРАТОРЛАР якунловчи йилда топшириқдагидан минглаб гектар кўп ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилайдилар. Илгаритдан суғориб келинаётган 2 минг гектардан ортиқ майдон капитал текисланади. 10 минг квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилади. КПССнинг XXVII съезди очиладиган кунга қадар Туямўйин сув омборида 7,8 миллиард кубометр обиҳаёт жамғаришга эришилади. Бригада пудрати усули билан барча қурилиш-монтаж ишларининг 63 проценти адо этилади.

Келгусида 410 минг гектар суғориладиган ерларни ўзлаштириш мўлжалланмоқда. Мелиорациялашнинг узоқ муддатга мўлжалланган программасига кўра Ўзбекистонда суғориладиган экин майдонларини 5—5,5 миллион гектарга етказиш назарда тутиляпти. Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиёга оқизиш масаласини амалий ҳал этишга киришилмоқда. Бўлажак «Сибирь — Орол» канали қурилиши лойиҳа-қидирув ишлари бошланди, бинокорликнинг дастлабки базалари барпо этилмоқда.

Ўзбекистон мелиораторлари партия белгилаб берган вазифаларни муваффақиятли адо этиш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солаверадилар.

И. ЖУРАБЕКОВ,
Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри.

КПСС XXVII СЪЕЗДИГА—27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

АМУНИНГ „ҚИРМИЗИ ДОНИ“

Сўз—ташаббускорларга

Қодиримбет ДУРИМБЕТОВ,
Ленинобод районидаги «Олтинкўл» совхозининг бригада бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати.

Кейинги йилларда Амударёнинг қуйи оқимида шоличиликка эътибор кескин оширилиб, кўплаб янги хўжаликлар ташкил қилинди. Ҳосилдорлик гектаридан 55-60 центнердан ошди. Илғор коллективлар орасида Чапаев номли совхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Бекниёзов, «Олтинкўл» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Қурбонбоевлар бошлиқ шоличилик бригадалари бор.

Айни кунларда шоликорлар КПСС XXVII съезди шарафига 27 зарбдор ўн кунлик ўтказиш ташаббуси билан чиққан бир гуруҳ илғорлар даъватига қўшилиб меҳнат қилмоқдалар. Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида шоликорларимиз камида 311 минг тонна «қирмизи дон» етиштиришга аҳд қилишди. Шу мақсадда хўжаликлар, агроучасткаларда, бригадалар ва звеноларда иш қизиб кетди.

Ўтган йили совхозимиз белгиланганидан анча кам— гектаридан бор-йўғи 35,8 центнердан— жами 20323 тонна ҳосил кўтариб, планни бажаролмаган эди.

Меҳнат интизоми бўшаштириб юборилганлиги, ердан оқилона фойдаланилмаганлиги бунга сабаб бўлганди. Ўрта бўғин кадрлари, мутахассисларга талабчанлик, уларнинг масъулият ҳиссини оширишга бўлган эътибор сусайиб кетган эди. Ҳосил миқдори қўшиб ёзилар, ортиқча экин майдонлари эса планда кўрсатилмай, белгиланган топшириқлар кўзбўямачилик йўли билан қоғозлардагина бажариб келинарди. Бундай иллатлар ўз вақтида область ва район партия комитетлари пленумлари ҳамда бюро мажлисларида муҳокама қилиниб, хато ва камчиликларга, нуқсонларга йўл қўйган совхоз раҳбарлари, мутахассислари тегишлича жазоландилар, ишлаб чиқаришнинг барча бўғинлари ишчан кадрлар билан мустаҳкамланди. Эндиликда ана шу камчиликлар бартараф этила бориб, мўл ҳосил учун кураш тобора авж олдирилмоқда.

Ҳозирги кунда шоли етиштиришни кўпайтиришнинг барча имкониятларига эгамиз. Орамизда топширилган вазифани сидқидилдан бажармайдиган битта ҳам бригада, звено бўлмаслиги учун курашяпмиз. Биз якунловчи йилда 5500 гектар майдонга шоли экиб, планда кўрсатилган 38,49 центнер ўрнига гектаридан 42 центнердан ҳосил етиштирамиз, ялпи ҳосилни 21170 тонна ўрнига 23100 тоннага етказамиз. Реимбой Исмоилов, Қидирбой Жуманиёзов, Айтмурод Есенбоев, Бахи Ўрозимбетов ҳамда Омониёз Жубанов сингари уста шоликорлар бошлиқ бригадалар съездолди мусобақасининг олдинги сафида бормоқда. Улар гектар бошига 45-50 центнердан ҳосил кўтариш учун барча резервларни ҳаракатга келтирмоқдалар. Сувчилардан Т. Исоқов, П. Юсупниёзов, Ш. Изимбетовлар экинни қондириб суғоришаётир. Совхоздаги учта агроучастка, 15 та хўжалик ҳисобидаги бригада ҳамда звеноларда шолига ишлов бериш, озиқлантириш, сув қуйиш каби ишлар комплекс олиб борилмоқда. Бу ишга тажрибали сувчилар сафарбар қилинган. Ҳосилни барвақт, қисқа муддатларда ўриб-янчиб олиш мақсадида 180 комбайн, 87 та жатка ва бошқа техника воситалари мавсумга шайлаб қўйилади. Механизатор кадрларнинг малакасини оширишга ҳам эътибор берилаётир.

Бригадамизда шоли тайёрлаш плани ҳар йили ортиғи билан бажариб келинади. Ўтган йили бригадамиз гектар бошига 57,7 центнердан ҳосил кўтарди. Бу йилги маррамиз эса ундан ҳам ортиқ. 310 гектар майдонга шоли экканмиз. Режамиз— гектаридан 60 центнердан ҳосил кўтариш ва ялпи ҳосилни 1860 тоннага етказиб, КПСС XXVII съездини, Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олишдан иборат.

ТАЖРИБА АЛМАШИЛДИ

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари пойтахтларининг касаба союзлари ва меҳнаткашлари ўртасидаги дўстона алоқаларни бутун чоралар билан чуқурлаштириш социалистик давлатларнинг жипслигини янада мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнайди. Социалистик мамлакатлар пойтахтлари касаба союз Советлари раҳбарларининг Москвада бўлиб ўтган V халқаро кенгашида шулар таъкидланди, БХР, ВХР, ВСР, ГДР, КХДР, Куба Республикаси, ЛХДР, МХР, ПХР, РСР, СССР, ЧССР пойтахтларининг вакиллари ўз мамлакатларининг партия съездлари белгилаб берган ички ва ташқи сиёсат вазифаларини амалга оширишдаги иш тажрибасини ўртоқлашдилар.

Кенгаш якунлари бўйича ахборот қабул қилинди.

(ТАСС).

Мустаҳкамланаётган бирдамлик

Африка қитъасининг мустамлакачилик қолдиқларидан ва ирқчиликдан тўла озод бўлиши, тинчлик, мустақиллик ва социал тараққиёт учун кураш олиб бораётган Африка халқларини СССР изчил ва қатъиян қўллаб-қувватламоқда. Африканинг жанубидаги халқлар билан бирдамлик ҳафталиги доирасида Москва, Тошкент, Олмаота, Тбилиси, Боку. Фрунзе ва бошқа шаҳарларда бўлиб ўтган жамоатчилик вакиллари йиғилишларида шу нарса таъкидланди. Ҳафталик мамлакатимизда 31 май куни ниҳоясига етди.

Ҳафталик программасида, шунингдек ҳужжатли ва бадиий фильмлар кўриги, китоб кўргазмалари ҳам бўлиб, уларда Африка кинематографчилари ва адибларининг асарлари кенг намойиш қилинди. Корхоналарда, муассасаларда ва ўқув юртларида намойиш этилган фотоэкспозициялар қитъанинг бугунги куни ҳақида, СССР билан Африка мамлакатлари ўртасида мустаҳкамланиб бораётган кўп томонлама алоқалар тўғрисида ҳикоя қилди.

Бир қанча Африка мамлакатларининг Москвадаги элчихоналари анъанавий намойиш қиладиган «Африка халқлари санъати» кўргазмаси катта муваффақият қозонди.

Ёшларнинг дўстлик кечаларида СССРда таълим олаётган африкалик студентлар ўз тенгқурларини Африка халқларининг ўзига хос қўшиқ ва рақслари билан таништирдилар.

(ТАСС).

Чет элларда

СОВЕТ—АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ ДОИРАСИДА

ЖЕНЕВА, 1 июнь (ТАСС). Кеча бу ерда ядро ва космик қуролларга бағишланган Совет-Америка музокаралари доирасида стратегик қуроллар билан шуғулланувчи группанинг мажлиси бўлди.

ВЕНАДАГИ МУЗОКАРАЛАРДА

ВЕНА, (ТАСС). Марказий Европада қуролли кучларни ва қуролларни ўзаро қисқартириш ҳақидаги музокараларнинг навбатдаги ялпи мажлисида ВХР делегациясининг бошлиғи Я. Петран сўзга чиқди. У Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар делегацияларининг қўшинларни уларнинг қурол-яроғи ва ҳарбий техникаси билан биргаликда қисқартиришни кўзда тутувчи режасининг асослилигини ва принципиал муҳимлигини кўрсатиб берди. Бусиз Европа марказидаги ҳарбий мухолифлик даражасини самарали пасайтиришга эришиб бўлмайди.

Венгрия вакили НАТО мамлакатларининг ушбу конкрет масала хусусидаги салбий позициясини далиллар асосида танқид қилиб айтдики, Ғарбнинг қурол-яроғларни қисқартиришдан бўйин товлаётганлиги Вена музокаралари мандатининг ўзига ҳилофдир ва битимга эришиш йўлидаги жиддий тўсиқлардан бири бўлиб қолади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ФАКТЛАР ТАСДИҚЛАНДИ

Имзосиз келган хатда Жиззах давлат педагогика институти ўзбек тили ва адабиёти факультети декани Ў. Носировнинг ўз хизмат вазифасини суистеъмол қилаётганлиги ва бошқа камчиликларга йўл қўяётганлиги хабар қилинган эди.

Ушбу хат юзасидан текшириш ўтказган ЖИЗЗАХ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда қайд этилишича, шикоятда баён этилган фактлар асосан тасдиқланди.

Текшириш натижалари институт бошланғич партия ташкилоти йиғилишида муҳокама қилинди. Факультетда таълим-тарбия жараёни, ўқув планининг бажарилиши устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги, коллектив фикри билан ҳисоблашмай қўйганлиги учун КПСС аъзоси Ў. Носировга ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан қаттиқ ҳайфсан берилди. Шаҳар партия комитети бюроси бошланғич партия ташкилоти йиғилишининг бу қарорини тасдиқлади.

ТАДБИРЛАР КЎРИЛЯПТИ

«Баъзи медицина ходимларининг беморларга бефарқ қараётганлиги кўпчиликни ранжитмоқда», — дейилганди Наманган шаҳрида яшовчи А. Қаюмов йўллаган шикоят хатда.

НАМАНГАН ШАҲАР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ БЎЛИМИ хатда кўрсатилган фактлар тасдиқланганини маълум қилади. Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими буйруғи билан 2-болалар шифохонаси бош врачига даволаш-профилактика ишлари бўшаштириб юборилганлиги кўрсатиб ўтилди. 2- ва 3-болалар касалхонаси бўлим мудирлари Нуриддинов ва Абдуллажоновга ҳайфсан берилди, врач-травматолог Р. Қаюмовга эса қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. Область соғлиқни сақлаш бўлимининг буйруғи билан 2-болалар поликлиникаси мудири Ф. Башкирцева вазифасидан бўшатилди.

Шаҳардаги даволаш-профилактика муассасалари медицина ходимлари ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва тарбиявий ишларни кучайтириш юзасидан чора-тадбирлар кўриляпти.

ҲАЙФСАН БЕРИЛДИ

«Навоий номли колхознинг Чордона қишлоғида чироқ тез-тез ўчиб туради» (Задарё районида яшовчи М. Худойбердиев хатидан).

ЗАДАРЁ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда жумладан, шундай дейилади:

— Хатда келтирилган фактлар тасдиқланди. Камчиликлар бартараф этилди. Электр тармоқлари идораси маъмурияти ўз вазифасига совуққонлик билан қараганлиги учун участка мастери А. Абдуқаххоровга ҳайфсан берди.

ИНТИЗОМ МУСТАҲКАМЛАНАДИ

Имзосиз хатда Пахтачи районидаги 5-ўрта мактабда меҳнат интизоми ва таълим-тарбия ишлари бўшашиб кетганлиги баён этилган эди.

— Ҳақиқатан ҳам мактабда таълим-тарбия жараёни устидан назорат бўшаштириб юборилган, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга етарли эътибор берилмаган, — дейилади ПАХТАЧИ РАЙОН ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ йўллаган жавобда. — Район халқ маорифи бўлими Совети таълим- тарбия ишларида камчиликларга йўл қўйганликлари учун 5-ўрта мактаб директори Н. Ҳусановга ҳайфсан эълон қилди, илмий мудир С. Ҳалилов ва директор ўринбосари Рамазоновлар огоҳлантирилдилар.

ДАЛА ИШЛАРИГА—ЮКСАК СУРЪАТ!

ОДАМЛАР ВА ОДИМЛАР

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XX пленумлари қарорларини чуқур қониқиш билан кутиб олган Жиззах области меҳнаткашлари партиямизнинг олий анжумани — КПСС XXVII съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасини тобора авж олдирмоқдалар. Съездолди мусобақасини бошқариш, область меҳнаткашларининг сиёсий ва меҳнат кўтаринкилигини ошириш, уларнинг активлигини хўжалик ва маданий қурилишдаги энг муҳим вазифаларни ҳал этишга қаратиш — кўпчилик партия, совет, хўжалик органларининг, касаба союз ҳамда комсомол ташкилотларининг фаолият мезонига айланиб боряпти. Республикамиз ишлаб чиқариш илғорларининг «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остидаги ватанпарварлик ташаббуси меҳнат коллективларида кенг қўллаб-қувватланмоқда.

Қуйида область қишлоқ меҳнаткашларининг шу кеча-кундузда олиб бораётган ишлари, айниқса, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бригадасининг Тошкент, Сирдарё ва Жиззах областлари меҳнаткашлари вакилларининг қўшма кенгашидаги кўрсатмалари конкрет ижросини таъминлаётган шижоаткор одамлар ҳақида ҳикоя қиламиз.

ЗАМИН ЗАРГАРИ

— Беш йилликнинг якунловчи йилида деҳқонларимиз, чорвадорларимиз, соҳибкору боғбонларимиз катта имтиҳондан ўтадилар, —дейишди область партия комитетида бўлиб ўтган суҳбатда. — Зеро, олдинги йилларда давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топширишда йўл қўйилган қолоқликни қоплаш, йиллик ва, умуман, беш йиллик давлат планини муваффақиятли адо этиш керак. Бу енгил вазифа эмас. Шуни яхши ҳис этган агросаноат комплексининг барча ходимлари айни кезларда қизғин меҳнат қилишяпти.

Октябрь, Дўстлик, Зарбдор районлари меҳнаткашлари беш йилликнинг сўнгги қишлоқ хўжалик йилини бирмунча яхши бошладилар. Бу районларда озуқа экинлари ўз вақтида экилди, беда, маккажўхори ва чигит экиш ишлари барвақт тугалланди. Айниқса, чигит асосий майдонларда қийғос ундириб олинди. Қатор ораларига иккинчи, учинчи ишлов бериш ишлари жадал давом этмоқда. «Пахтакор», «Ленин йўли», «Советская Россия», Саркисов номли, Собир Раҳимов номли, Юлиус Фучик номли совхозларда, Дўстлик ва Жиззах районларидаги Ленин номли хўжаликларда ва СоюзНИХИнинг Мирзачўл филиалида меҳнат яхши ташкил этилган.

Обкомдаги суҳбат бизда кенг пахта далаларини, чорвачилик комплексларини, серҳосил боғ-роғлар, озуқа, сабзавот, полиз майдонларини кўриш, ижодкор меҳнаткашлар билан бир фурсат бўлса-да гурунг қилиш истагини туғдирди.

Дўстлик районидаги Саркисов номли совхоз директори Каримқул Ҳайитқуловни хўжалик сут-товар фермасида учратдик. У совхоз чорвачилиги тараққиёти ҳақида сўз бошлади-ю, тўхтаб қолди.

— Узр, мен гапирсам мақтангандек бўларман, яхшиси, чорвадорларимизнинг ўзидан эшитинг. Мана, илғор сут соғувчилардан Зулайхо Сайитқулова!

Зулайхо аввалига ийманиб турди. Сўнгра оҳиста сўз бошлади.

— Хўжалигимизда 1300 бош «Қизил эстон» зотли қорамол бор. Шундан 350 таси соғин сигир бўлиб, бу йил улардан 800 тонна серқаймоқ сут соғиб оламиз.

— Ўзингизнинг маррангиз қандай? — сўраймиз ундан.

— Боқимимдаги говмушлардан 30 тонна сут соғиб олиш ниятим бор. Хадича Зулфиқорова, Ҳалима Сувонова каби ҳамкасбларимнинг ҳам аҳди шундай.

... Ферма дарвозаси ёнида усти ёпиқ 3 та «Колхида» машинаси тўхтади. Уларнинг биридан тушган йигит директорга Бекобод гўшт комбинатидан келишаётганини айтди.

— Бугун бўрдоқиларимизнинг яна бир туркумини гўшт учун жўнатаётувдик,— изоҳ берди директор бизга. —Ярим йиллик планимизни бажардик. Йил охиригача 130 тонна гўшт, 100 минг дона тухум топшириш мажбуриятини олганмиз.

... Кафтдек текис далаларда барқ уриб ўсаётган ғўза ниҳолларига нигоҳ ташлаймиз. Олди шоналаб қолган ғўза тўла яганадан чиқиб, учинчи ишлов оляпти. Қатор ораларига сув тараш аллақачон бошлаб юборилди. Кўплаб оилавий пудратчилар ўз оталиқларидаги участкаларни бегона ўтлардан тозалаб, озиқлантириб бўлдилар.

Совхоз меҳнаткашлари бу йил 3723 гектар ерда деҳқончилик қилиб, ҳар қачонгидан кўп пахта, дон, беда, лавлаги, рож-рапс, полиз ва сабзавот маҳсулотлари етиштиришга сўз беришган. Давлатга пландаги 11150 тонна ўрнига 12 минг тонна «оқ олтин» топширилади. Бу — гектар бошига 30 центнердан ҳосил, дегани. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ислом Абдуллаев, коммунист Тошмурод Абдужалилов, Мухтор Турдибеков, Далибой Турдиев, Зулайхо Далиева ўртоқлар бош бўлган бригадаларда ҳосилдорлик 35—37 центнерга кўтарилади. Хўжаликнинг мавжуд 7 бўлимидаги 56 бригаданинг ҳаммаси шу йилдан бошлаб меҳнатни ташкил этишнинг нарядсиз системасига ўтиб ишлашяпти. Иқтисодчиларнинг тахминий ҳисобларига кўра, йил охирига бориб бу усул совхозга бир миллион сўмлик соф фойда беради. Айни пайтда пахтакорлар ҳам салкам шунча миқдорда қўшимча иш ҳақи оладилар.

— Совхозингиз областда қандай хўжаликлар даражасига чиқишини хоҳлардингиз?— сўраймиз Каримқул акадан. У бир зум ўйланиб турди-да, кулиб жавоб қилди:

— Пахтакор районидаги «Пахтакор» совхозига тенглашсак, деб орзу қилиб юраман. Ўтган йили областда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритган ягона шу хўжалик бўлди. Атай бориб, кўрсаткичлари билан қизиққанман. Ўтган йили маҳсулот реализация қилиш планини 4 миллион 886 минг сўм ўрнига 7 миллион 400 минг сўмлик қилиб бажарган. Соф фойдасининг ўзи 1,5 миллион сўмга чиқди. Ҳозир ҳам ҳар йили олиб келаётган фойдалар ҳисобидан хўжаликнинг 2 миллион сўмга яқин пули бор.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Алиқул Анорбоев Пахтакор районидаги «Пахтакор» совхозида салкам йигирма йилдан бери механизаторлик қилади. У ишлаётган бригада заршунослари бу йил гектар бошига 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга сўз беришган.

Суратда: моҳир механизатор А. Анорбоев.

— Гап бу рақамларда эмас, — дейди «Пахтакор»да бўлганимизда совхоз директори Аширқул Усмонов. — Гап уларга салмоқ бағишлаётган, эл-юрт, партия ва ҳукумат ишончини оқлаётган, замин сийнасини заргарлаб, ҳар қисм тупроқни қадрлаётган одамларимизда! Ва яна, энг муҳими, уларнинг ишга бўлган муносабати, кайфияти, сиҳат-саломатлигида. Уларни мен чин маънода замин заргарлари деб таърифлагим келади. Улар соғ бўлса, кайфиятлари доим чоғ юрса, меҳнат унумли бўлаверади...

МЕҲНАТ МАРШИДА

Аширқул аканинг шу сўзларини йўлда эслаб келяпмизу, кўз олдимизда беихтиёр ўша куни кечга қадар кўрган, суҳбатлашган дала меҳнаткашлари қиёфаси гавдаланди. Уларнинг офтобда қорайган ёниқ юзлари, толиққанда киртайгану, аммо нурли кўзлари, савол-жавобдаги дангал, дадил сўзлари ёдимизга тушди. Қулоқларимиз остида меҳнат марши садолари янгради.

Ёзув тўла ён дафтаримизни бир-бир варақлаб, уларнинг қалб сўзларини ва ҳар бири ҳақида битиб қўйган сатрларимизни ўқий бошлаймиз:

«...КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев ишлаб чиқаришда қатъий тартиб-интизом ўрнатиш билан жуда қисқа вақт ичида салмоқли натижаларни қўлга киритиш мумкин, деб жуда тўғри айтдилар. Буни мен бугунги кунда ўз бригадамиз мисолида кўриб турибман. Одамлар масъулиятни ҳис этиб, ташаббус ва тажрибага алоҳида эътибор қиладиган бўлиб қолишди. Ишимизга унум, суръат ва сифат кирди. Бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олиш чўтимиз бор. Бу бизнинг КПСС XXVII съездига муносиб совғамиз бўлади...

Марқабой ЖУМАБОЕВ, Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхоз».

«Зарбдор районидаги «Ударник» совхозининг илғор соғувчиси Муқимой Ҳабибуллаева беш йилликнинг якунловчи йилида боқимидаги ҳар бир сигирдан 2500 килограмм сут соғиш мажбуриятини олди. Бу — сигир бошига пландагидан 100 килограмм кўп. У райондаги илғор соғувчи Ўғилой Қурбонованн мусобақага чақирди».

«...Қаршигул Одилбекова — Октябрь районидаги Тимирязев номли совхозининг моҳир товуқбоқари. 1986 йилнинг биринчи квартал планини дастлабки икки ойдаёқ бажаришга сўз берди».

Мана бу саҳифада эса область партия комитетида бўлган суҳбат қайд этилган. Обкомнинг қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлими мудири И. Умрзоқов область чорвачилигини юксалтириш, хусусан, озуқа базасини мустаҳкамлаш йўлида кўрилаётган чора ва тадбирлар ҳақида шундай дейди:

— Чорвачилик биз учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган муҳим вазифадир. Соҳани кўтариш эса, энг аввало, озуқа базасини мустаҳкамлашга боғлиқ. Бунинг учун бизда катта имкониятлар бор. Масалан, ҳозир областда озуқа экинлари майдони 8,5 минг гектарга кўпайди. Фақат беда ва илдиз мевали озуқа экинлари экиш икки баравар ошди. Кўпгина хўжаликларимиз масаланинг моҳиятини чуқур тушуниб, озуқа экинларини алмашлаб экиш далаларига тўғри жойлаштирдилар. Экиш ўз вақтида тугалланиб, парвариши яхши олиб борилди. Шу кунларда бир томонда ўрим-йиғимни, бир томонда парваришни жадал давом эттиряпмиз.

Яқинда область партия комитети Ғаллаорол райони ва областдаги 10 та илғор хўжаликнинг юқори сифатли озуқа тайёрланишини таъминлаш юзасидан кўтарган ташаббусини маъқуллади. Партия ташкилотларимиз ҳозир бу ташаббусни кенг оммалаштирмоқдалар...

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли боғдорчилик совхозининг кўз илғамас узумзорлари оралаб, баҳри-дилингиз очилади. Олма, олхўрилар ранг олмоқда. Беҳизорларда ажиб тароват...

Хўжаликнинг бош агрономи Асқар Холжигитов боғбонларнинг бу йилги юксак марралари ҳақида фахрланиб сўзлайди:

— Яна 25 кундан сўнг олма теримига тушамиз. Унинг дастлабки тонналарини Москвада ўтадиган XII Жаҳон ёшлари фестивалига жўнатамиз. Йил охиригача Бутуниттифоқ фондига 1200 тонна узум, 1000 тонна олма, 180 тонна беҳи, 20 тонна олхўри етказиб бериш режамиз бор. Омон Шукуров, Дониёр Равшанов сингари илғор боғбонларимиз қаровидаги боғроғлар ҳар қачонгидан серҳосил. Мажбуриятларимиз ҳам юксак: 1135 гектар майдонни эгаллаган боғлардан 4600 тонна узум, 1800 тонна олма, 120 тонна майиз сингари турли хил мева ҳосили кўтармоқчимиз...

Ҳа, шу кунларда Жиззах области далаларида, ферма ва боғ-роғларида, сабзавотчилик ҳамда полиз майдонларида меҳнат қайнаяпти. 150 минг гектар ерга чигит қадаган пахтакорларнинг бутун эътибори 367 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини бунёд этишга қаратилган. Чорвадорлар мўл-кўл озуқа базаси яратиб, Ватанга ҳар қачонгидан кўп чорвачилик маҳсулотлари етиштириб беришга, соҳибкорлар эса эл-юрт дастурхонини ноз-неъмат турлари билан безашга сўз беришган.

Областнинг одамлари ҳам, одимлари ҳам ўктам ва шахдам!

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Суратда: Дўстлик районидаги Саркисов номли совхознинг Тошмурод Абдужалилов бошлиқ бригадаси далаларида ғўза қатор ораларига ишлов бериш пайти.

В. Молгачев фотолари.

Саид АҲМАД,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси

БИР ЛАТИФА АЙТАЙМИ?

Ҳажвий фожиа

НУРМАТЖОН МАГАЗИНДАН арақ олганида, «уйга бориб, ёнбошлаб майдалайман», деб ўйлаган эди. Лекин сумкасидаги шиша ҳар гал оёғига тегканида эти сесканиб, оғзининг сўлаги оқаверди. Охири чидамай, чойхоначидан битта пиёла сўраб, «пича ютиб олишга» қарор қилди.

Чойхонада маҳалла оқсоқоллари гурунг қилиб ўтиришган экан. Нурматжон қанчалик ичағон бўлмасин, то кайф қилгунча оқсоқоллар олдидан одоб билан ўтарди. Кайфи ошгандан кейин уларни бемалол туртиб ўтиш ҳам қўлидан келарди.

У, ассалому алайкў-ўм, деб кириб келди. Чолларни кўриши билан бу ерда ичишнинг сира иложи йўқлигига ақли етиб пешонаси тиришди. Орқасига қайтмоқчи бўлиб турганида Абдурайим ота деган чол қўлига бир пиёла чой тутқазди. Нурматжон атрофга аланглади. Девордаги «Спиртли ичимликлар истеъмол қилиш, бедана уриштириш, карта ўйнаш тақиқланади», деган ёзувга кўзи тушиб баттар энсаси қотди. Боя у кирганида Абурайим ота қизиқроқ гапни бошлаб қўйган экан шекилли, чоллар, буёғини ҳам айтинг, дегандек унинг оғзига тикилиб туришарди.

— ...Шундай қилиб Насриддин Афанди эрталаб уйғониб, оғилхонасига кирса, эшаги ўрнида бир йигит боғлиқ турган эмиш...

Нурматжон ҳам, буёғи нима бўларкин, деб қулоқ тутди. Абдурайим ота ҳикоясини давом эттирди:

— Афанди ҳайрон бўпти. Ҳой, йигит, кимсан, бу ерда нима қилиб турибсан, эшагим қани, дебди.

Йигит тилга кирибди:

— Мен сизнинг эшагингизман. Аслида, мен туппа-тузук бир одамнинг фарзанди эдим. Аммо кўп ичардим. Кўп ичишимдан безор бўлган дадам, эшак бўлиб қол, деб койиганлар. Ана ўшандан кейин эшак бўлиб қолгандим. Сиз мени сотиб олганингизда бир ҳафталик нораста эшак эдим. Беш йил мени миндингиз. Хизматингизни ҳалол бажардим. Бугун тонг маҳали яна одамга айландим. Едирган емларингиз ҳурмати хайрлашиб кетай, деб кутиб турган эдим.

Насриддин Афанди унинг гапларига чиппачин ишонди. Яқинига келиб пешонасини силади.

— Отинг нима, йигит? — деди меҳр билан.
— Мирза Баҳром, — деди йигит.

Насриддин унинг бўйнидан арқонни олиб, кўчага етаклаб чиқди.

— Энди гап бундоқ, укам, — деди у, — иккинчи ичма, дадангни хафа қилиб, яна ичворсанг, тағин эшак бўлиб қоласан. Тушундингми? Онангга, ака-укаларингга мендан салом айт. Агар яна ичиб, эшак бўлиб қолсанг, сени сотиб олмайман, шуни билиб қўй.

Насриддин эртасига бошқа эшак харид қилгани бозорга борган эди, Мирза Баҳромни учратиб қолди.

— Ҳа, Мирза Баҳром, тинч-омон, шўхлик қилмай юрибсанми?— деб сўради у.

— Мен Мирза Баҳром эмасман. У киши акам бўладилар. Каминанинг оти — Мирза Раҳмон. Акам яна арақ ичиб қўйдилар. Ҳу ана у — даллол арқонидан ушлаб турибди.

Насриддин қараса, эшаги бошини осилтириб турибди. Жаҳл билан уни олдига бордида, қулоғига шивирлади:

— Мирза Баҳром бўлмай ҳар бало бўлгин. Яна ичибсан-да?! Сандақа субутсиз, ичадиган бемаза эшакни олмайман...

Бу латифани эшитиб ўтирган оқсоқоллар кула-кула мулоҳаза қилишга тушишди.

— Ичадиган одамда субут бўлмайди, деб шуни айтади-да.

— Муни қаранг-а, шунча йил эшак бўлиб, ягири чиқса ҳам яна ичибди-я, вой ҳайвон-е...

Бу гап нимагадир Нурматжонга тегиб кетди. Абдурайим ота атайин унга тегизиб айтдими ё гапнинг пайрови тўғри келиб қолдими, ким билади, дейсиз. Нурматжоннинг қошлари чимирилди. Бир нима деб Абдурайим отани узиб-узиб олай деса тилига гап келмайди. Негаки, шу Абдурайим отанинг ўзига неча марта иккинчи ичмайман, деб сўз берганда, яна ичворган.

НУРМАТЖОН ЗАРДА билан шарт ўрнидан турди-ю, кўчага чиқди. Шу ярамас арақни ичмасам ўлиб қоламанми, деб уйи томонга равона бўлди. Лимонад дўконининг орқасида қоғоз-стаканга арақ қуйиб ичаётган йигитга кўзи тушиб, худди катта тезликда келаётиб тормоз берган самосвалдек ғиқиллаб тўхтаб қолди. Йигит ичиб, афтини буриштирганча дўпписининг астарини ҳидлади. Нурматжон унинг олдига қандоқ бориб қолганини билмайди.

— Укам, истаканингиз бўшадими? Бериб туринг!

Ичадиган одам бир-бирига ҳамиятли бўлади. Бир-бирини қўллайди.

— Бемалол, дўстим.

Нурматжон сумкасидан шишани олиб, қопқоғини тишида очиб, қоғоз стаканга қуя бошлади. Стакан икки нотаниш ошна ўртасида уч марта бориб-келгандан кейин суҳбат илашимли бўлди.

Гапни биринчи бўлиб ким бошлаганини у ҳам, бу ҳам эслаёлмади. Фақат Абдурайим деган чол уни эшак деганини айтганида, янги дўсти юпатиш учун юзидан чўлпиллатиб ўпгани эсида, холос.

— Шунақа дедими. Хафа бўлма, ошна. Дунёда ёмон одам кўп. Қани айт-чи, кимга ёмонлик қилибмиз. Мусичадек ювошгина бўлиб, бир чеккада арағимизни ичиб ўтирибмиз. Шуни ҳам кўролмайдиганлар бор. Ҳа, пулига чидасанг — сен ҳам ич. Буни йигитнинг хўрози ичади.

Янги дўстнинг гапи Нурматжонга жуда ёқди. Шинаванда йигитлиги гапидан билиниб турибди.

— Тўғри айтасан, қадрдоним. Зар қадрини заргар билади, чилангар нимани билади. Яна битта опчиқайми?

— Кел, дўстим, эсдалик учун дўппиларимизни алиштирамиз, — деди Нурматжон.

— Бўпти, — деди йигит.

Дўппидан кейин камарларини алмаштиришди. Ундан кейин қўл соатларини алиштиришди. Охири, яна нимани алиштирганликларини ўзлари ҳам билмай қолишди.

Хуллас, Нурматжон қоқ ярим кечада гоҳ эмаклаб, гоҳ деворларни ушлаб аранг уйга етиб келди. Хотини, болалари ухламай, тиқ этса эшикка қараб ўтиришган экан. Хотини унинг гиж бўлиб келганини кўрди-ю, энсаси қотганидан бетига ҳам қарамай нариги уйга кириб кетди.

— Нега салом бермайсан, — деб бақирди Нурматжон унинг орқасидан.

Хотини йиғламсираб жавоб қилди:

— Яна ичибсиз-да...

Хотиннинг гапи оғзида қолди. Нурматжон бобиллаб берди:

— Нега мени эшак дейсан?

Хотин ҳайрон бўлди:

— Қачон эшак дедим?

— Яна ичдингизми, деганинг, сен эшаксан, деганинг бўлади, билдингми?

У ГАПИНИ ҲАМ ТУГАТОЛМАДИ, орқасига тисарилиб, охири гуп этиб полосга чалқанча йиқилди. Йиқилди-ю, қотди-қолди.

Бир маҳал томоғи қақраб уйғонганида қаердадир, сичқонми, бир бало ниманидир тиқирлатарди. Нурматжон тимирскиланиб бориб чироқни ёқди. Қўшнининг мушуги каровokат тагидан сапчиб чиқиб ўзини балконга урди. Нурматжон ошхонага чиқиб умивалник жўмрагига оғзини тутиб сув ичмоқчи бўлди. Қани энди, оғзи очилса. Чакаклари қотиб қопти. Икки бармоғини зўр билан оғзига тиқиб, пастки жағини силтаб тортди. Жиндек очилгандек бўлди. Гўдакка ўхшаб жўмракдан сув сўра бошлади.

Муздек сувдан сал ўзига келгандек бўлди. Тилини айлантирган эди, танглайи сип-силлиқ. Нима гап? Танглай тиши қани? Тепа лаби худди туянинг лабига ўхшаб осилиб қопти. Ясама тишим ўлгур қаерда тушиб қолди экан, деб ўйлай бошлади. Бир маҳал қараса, тиши кароват тагида ётибди. Шошиб олди-ю, ювиб лунжига тиқди. Ўзиникига ўхшамайди. Ё боя қочган мушук кечаси билан мужиб хирпи қилиб қўйдимикан? Нурматжон ясама тишни қўлига олиб, астойдил тикилиб қаради. Ростдан ҳам уники эмас. Нурматжоннинг танглай тишининг ўнг томонида иккита кумуш қопламаси бор эди. Бунда йўқ. Ё мушук таталаб олиб ташладимикан? Нурматжон кароват тагига эмаклаб кириб, роса қидирди. Йўқ. Бу танглай тиш катта. Милкларига ёпишмай тушиб кетяпти. Ахир, бу тиш нозик нарса. Этик бўлса бошқа гап. Кенг бўлса пайтава ўраб кийиб кетаверасан. Ясама тишга пайтава ўраб бўлмаса...

Нурматжон кўп ўйлади. Ўйлаган билан маст одамнинг ўйлагани нима бўларди: бир нарсани ўйласа, охири бошқа нарса билан тугайди. У бирон соат чамаси ўйлаб, бирдан калласига ярқ этиб кеча бирга ичган ошнаси келди. «У билан дўппимни алмаштирдим, камаримни алмаштирдим, соатимни алмаштирдим, ундан кейин нимани алмаштирган эдим, ия, танглай тиш ўлгирни ҳам алиштирворган эканман-ку! Ошнамнинг оти нима эди? Уйи қаерда эди? Оббо, энди нима қилдим?»

Боя ичган муздек сув ичида ҳазм бўлмай ётган арақка қўшилиб яна кайфини ошириб юборди.

Бундай пайтларда одам ё зўр бўлади, ё доно бўлиб кетади. Нурматжон зўр бўлмади-ю, доно бўлиб кетди. Ясама тишнинг бирон чорасини топиш ҳаракатига тушди. Балконга чиқиб чироқни ёқди. Ўғли авиомодел ясашга ишқибоз эди. Унда хилма-хил асбоб, елимлар бўлар эди. Нурматжон бурчакдаги яшикни кавлаштириб, сиқма елимни топти. «Супер цемент» деб аталган бу елим, дарҳақиқат, сувни сувга ёпиштиришдан бошқа ҳар қандай нарсани ёпиштира оларди. Бу гапни у ўғлидан эшитган. Синган чойнак борми, гул туваги борми, стулнинг синган оёғи борми, ўғли шу елим билан ёпиштирарди.

Нурматжон оғзида шақир-шуқир қилиб айланиб турган ясама тишни олди-ю, ич томонига бир қултумдан кўпроқ елим сиқиб туширди. Кейин дарров оғзини очиб, танглайига босди. Шу босганча бир соат иягини қимирлатмай ўтирди. У оғзини очганида ҳаво кириб, елим чунонам милкларини қисишга тушдики, қани энди чидаб бўлса. У ҳар нафас олганида елим баттар қотар, милкларини жингиртоб қилиб ташлар эди.

Тонг отар маҳали «дод-дод»дан ҳамма уйғониб кетди. Нурматжон икки кафти билан чакакларини босиб у ёқдан-бу ёққа югурар, додлар, бола-чақалари орқасидан эргашиб нима бўлганига ҳайрон эдилар.

Уни «Тез ёрдам» олиб кетди.

Докторлар Нурматжоннинг жағига тиргович қўйиб ялтироқ омбур билан танглай тишни чиқариб олишди. Буни қаранг, танглай тишга илашиб кабобнинг битта жазидек қип-қизил гўшт ҳам узилиб чиқибди.

Лекин қўшни палатадаги беморнинг аҳволи ундан ҳам оғир эди. У оғзини чангаллаганча дод солар, милкини қисаётган протезга докторларнинг қўлини тегиздирмай, яқин келганни тепарди.

Ўша палатада ётган чол унинг бақириқларидан безор бўлиб докторларга бир маслаҳат берди:

— Носми, муручми ҳидлатинглар. Бир акса урса оғзидан отилиб чиқиб кетади.

ҚАРИ БИЛГАННИ ҳеч ким билмас, дегандек унинг гапи рост чиқди. Ошхонадан бир кафт муруч опкелиб бурнининг катагига сепишган эди, чунонам бир акса урдики, ясама танглай тиш экан-ку, ҳатто пастдаги иккита бутун тиши ҳам отилиб чиқиб кетди, чиқмай ўлсин, дераза ойнасига урилиб чил-чил қилди...

Бу воқеага ҳам анча бўлди. Нурматжон ўшандан буён маҳалла чойхонасига кирмай қўйган. Абдурайим отага бақамти келиб қолишга юзи чидамайди.

Бу ҳам майли-я, телевизорда нима айб. Айниқса, «Ҳайвонот оламида» деган кўрсатувга сира тоқати йўқ.

Чунки эшак ҳам ҳайвонот оламига алоқадор маҳлуқ. Лоп этиб экранда кўриниб қолиши ҳеч гап эмас-да...

ФЕСТИВАЛЬ ФОНДИГА

«Пландан ташқари ишлаб топилган маблағни ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали фондига ўтказамиз» — Китоб шаҳридаги 76-автокорхона ҳайдовчиларининг аҳди ана шундай.

Корхона шофёрлари мармар карьеридан Китоб тошни қайта ишлаш комбинатига тоғ жинсларини ташишади. Бугунги кунда мармар плиталар, блоклар замонавий қурилишда кенг қўлланилаётир. Шу боисдан ҳам ҳайдовчилар юксак унумдорлик билан ишлаб, маҳсулотни ўз вақтида буюртмачиларга етказиб беришяпти. Иттифоқимизнинг йирик шаҳарларидаги замонавий иншоотлар, Киев ва Ленинград метрополитени станцияларининг безатилишида ҳам Китоб шаҳри комбинатида тайёрланган мармардан фойдаланилмоқда.

Жаҳон ёшлари анжумани шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада Маҳмуд Облоқулов етакчилигидаги бригада аъзолари пешқадам. Коллектив беш йиллик бошидан буён планга қўшимча равишда 60 минг тоннадан зиёд халқ хўжалик юкларини ташиб берди. Бригадирнинг ўзи ҳозир 1986 йилнинг декабрь ойи ҳисобига ишламоқда.

Суратда: илғор шофёрлар навбатдаги рейс олдидан.

Ш. ШАРОПОВ фотоси (ЎзТАГ).

СПОРТ

● **ЧИМ ХОККЕЙ.** Аёллар ва эркаклар олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг навбатдаги ўйинлари ўтказилди. Республикамизнинг хоккейчи қизлари учрашувларни сафарда ўтказиб, муваффақият қозондилар. Жумладан, Тошкент областининг «Политотдел» командаси Бокунинг «Связист» коллективи меҳмони бўлиб, дарвозага ягона тўп киритди ва ғалабага эришди. «Политотдел» командаси ҳисобидаги очколар 8 тага етди. «Андижанка» қизлари эса Олмаотада «Связист» командасидан (1:0) устун келиб, очколарини 6 та қилиб олишди. Андижоннинг «Звезда» командаси йигитлари эса Ленинскнинг «Старт» хоккейчилари меҳмони бўлишди. «Звезда» 2:0 ҳисобида ғалаба қозониб, мавқеини мустаҳкамлади.

ИЮНЬ ОБ-ҲАВОСИ

Ўрта Осиё гидрометеорология маркази хабар қилади:

Июнь Ўзбекистонда ҳарорати баланд ойлардан ҳисобланади. Ўртача иссиқлик 4-6 даража юқори бўлади. Кечалари иссиқ 8-12 даражадан тушмайди. Фақат 1924 йилнинг 2 июнида ҳарорат 3,8 даражага пасайгани аниқланган. Республикамизнинг кўпгина территорияларида иссиқлик 32-34, жанубий районларда 35-37, ҳатто 46,9 даражагача кўтарилгани ҳақида маълумотлар бор.

Бу йил июнь ойида ҳароратнинг нормага яқин бўлиши кутилмоқда. Дастлабки беш кунликда ҳаво бир оз салқин бўлади. Бу кезларда Урал территориясидан эсган совуқ ҳаво оқимининг таъсири кучаяди. Кечалари ҳарорат 8-13, кундузлари 24-29 даража атрофида бўлади. Иккинчи беш кунликдан бошлаб ҳаво ҳарорати ўз маромини олади. Чунончи, кечалари 15-20, кундузлари 31-36 атрофида иссиқ бўлади. Ойнинг сўнгги кунлари ҳарорат 37-41 даражагача кўтарилиши мумкин.

Ёғингарчиликнинг кам бўлиши кутилмоқда. Шимолий районларда ёғингарчилик миқдори 1-5 миллиметрга етса, қолган жойларда 13 миллиметр атрофида бўлади. Ойлик ёғингарчилик баъзи жойларда нормага яқин бўлиши мумкин.

ЕР ҚИМИРЛАДИ

«Тошкент» сейсмик станцияси 1 июнь куни маҳаллий вақт билан соат 16 дан 43 минут ўтганда ер қимирлаганлигини қайд этди. Унинг эпицентри — Назарбек посёлкаси районидадир. Бу ерда ер қимирлаш кучи 5—6 балл бўлган. Тошкентда зилзиланинг кучи қарийб 5 баллга етган. (ЎзТАГ).

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

3—9 ИЮНЬ

3 июнь, душанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Футбол шарҳи. 10.05 — Болалар учун фильм. 11.10 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Мультфильмлар. 12.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Концерт. 16.35 — «Горнчилар, қаердасиз!» 17.05 — Ҳужжатли фильм. 18.00 — «Онамларнинг мактаби». 18.30 — Мультфильмлар. 18.55 — Илмий-оммабоп фильм. 19.10 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Ишлар ва одамлар». 20.00 — Бокс. Европа чемпионати. Финал. 21.30 — «Время». 22.05 — «Борис Годунов». Телеспектакль. 23.35 — «Дунё воқеалари». 23.50 — Футбол шарҳи.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Мультфильмлар. 9.45 — Концерт. 10.10 — «Фан ва турмуш». 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.10 — «Сув эгаси». Бадиий фильм. 12.15 — «Чашмалар». 12.45 — «Кўҳна қалъа сояси». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 14.05 — Рус тили. 14.35 — Ҳужжатли фильм. 15.05 — Г. Абашидзе поэзияси. 15.40 — Концерт. 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Ритмик гимнастика. 19.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 23.00 — Илмий-оммабоп фильмлар.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ешлик». 18.45 — Врач маслаҳати. 19.00 — Футбол. «Пахтакор» — «Звезда». 20.50 — «Ахборот». 21.10 — «Музика истиқболи эгалари». 21.30 — «Время». 22.05 — «Сизга замин таъзими!» Видеофильм. 22.50 — «Дадил қадам». Бадиий фильм. 1-серия.

ТОШКЕНТ-II. 18.00 — Телефильм. 18.15 — «Яков Свердлов». Бадиий фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Пушкинхонлик.

4 июнь, сешанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Ўсмирлар ижоди». 10.25 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 11.25 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 11.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — «Рита». Бадиий фильм. 17.30 «Табиатни муҳофаза қилиш». 18.00 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — «Агар соғлом бўлай десанг». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Фан ва турмуш». 20.00 — Шарқ фантазияси. 20.10 — «Соғ бўлинг». Фильм-спектакль. 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-спектаклнинг давоми. 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Борис Годунов». Телеспектакль. 10.45 — Ҳужжатли фильмлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Концерт. 12.10 — Мультфильмлар. 12.40 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 13.10 — Шахмат мактаби. 13.40 — «Кўҳна қалъа сояси». Бадиий фильм. 3—4-сериялари. 14.50 — Киножурнал. 15.00 — Француз тили. 15.30 — Концерт. 15.50 — М. Стельмах. Асарлари саҳифаларида. 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Инсон ва қонун». 19.15 — «Музикали киоск». 19.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Спорт гимнастикаси. Европа чемпионати. 21.30 — «Время». 22.05 — «Алеко». Фильм-опера. 23.05 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — Болалар учун фильмлар. 10.40 — Фильм-концерт. 11.25 — «Дадил қадам». Бадиий фильм. 1-серия. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — «Дўстларимиз планетаси». 18.55 — «Ҳақиқат ва бўҳтон». 19.20 — Манзарали фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Бизнинг дала шийпонимиз». 22.30 — «Дадил қадам». Бадиий фильм. 2-серия. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Иншо қандай ёзилади. 18.45 — «Ўтюрак Бонивур». Бадиий фильм 1-серия. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.25 — Балет шинавандалари учун. 20.10 — Ҳужжатли фильм.

5 июнь, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Дўстим Суқротжон». Бадиий фильм. 10.45 — Ҳужжатли фильм. 11.15 — Концерт. 11.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Адабий этюдлар. 17.10 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 17.55— «Ўртоқ қўшиқ». 18.20 — БАМ қурилиши давом этади. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Инсон ва қонун». 20.00 — Телеочерк. 20.25 — «Станция назоратчиси». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.00 — Футбол. Жаҳон чемпионати саралаш учрашуви. Дания — СССР. 23.45 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — 20—30-йиллар совет живописи. 10.05 — «Оила ва мактаб». 10.35 — «Алеко». Фильм-опера. 11.35 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — «Кўҳна қалъа сояси». Бадиий фильм. 5-серия. 12.25 — «Ҳаётга йўлланма». 13.25 — Немис тили. 13.55 — «Қувноқ стартлар». 14.40 — «Ғолиблар». 15.55 — Мультконцерт. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Шахмат мактаби. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Ҳамдўстлик». 20.10 — Концерт. 20.30 «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Походларда кўп йўл босилди». 21.30 — «Время». 22.00 — «Кузнинг мафтун этувчи кунлари...» Телеспектакль. 23.10 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — Илмий-оммабоп фильм. 11.10 — Болалар учун фильм. 11.25 — «Дадил қадам». Бадиий фильм. 2-серия. 12.30 — «Пионер лагерлари чорламоқда». 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — «Инсон ва табиат». 19.00 — «Ҳушёрлик — ҳаёт нормаси». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Адабий альманах. 20.30 «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — Пиллакорларнинг меҳнат рапортлари. 22.15 — «Кўчатлар». Бадиий фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Абитуриент-85. 18.45 — «Ўтюрак Бонивур». Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.25 — Кинопрограмма. 21.00 — «Транспорт ва йўловчи».

6 июнь, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Станция назоратчиси». Бадиий фильм. 10.45 — Саёҳатчилар клуби. 11.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Болалар учун фильм. 17.10 — «Инсон — замин соҳиби». 18.10 — Баскетбол. Европа чемпионати. СССР—Франция. 19.00 «Қувноқ нотачалар». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильм. 19.40 — «Миллионлар ленинча университети». 20.10 — С. Зафаров куйлайди. 20.25 — «Бош конструктор». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30— «Время». 22.05 — Поэзия. 23.30 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — XIX аср биринчи ярмида рус санъати. 10.15 — Телеспектакль. 11.25 — «Музика ва ҳаракат». 12.35 — «Жиноят». Бадиий фильм. 1-фильм. 13.50 — Испан тили. 14.20 — Фильм-концерт. 15.10 — Сфера. 15.50 — 3-симфония. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Баскетбол. Европа чемпионати. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Ўсимликлар дунёси. 21.30 — «Время». 22.05 — «Иван Никулин — рус матроси». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — Илмий-оммабоп фильм. 10.45 — «Биз — жаҳон болалари». 11.35 — «Кўчатлар». Бадиий фильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Тенгдошларинг ижодидан. 18.40 — КПСС XXVII съезди олдидан. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Инсон ва қонун». 20.10 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ричард III». Спектакль.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 18.25 — Биология. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — «Салом, фестиваль». 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Реклама. 20.40 — Телефильм.

7 июнь, жума

МОСКВА—I. 9.00 — «Время». 9.40 — Концерт. 10.05 — Болалар учун фильм. 11.25 ва 15.00 —Янгиликлар. 15.20 — «Фан ва меҳнат иттифоқи». 16.20 — Халқ куйлари. 16.35 — «Подмосковьенинг агросаноат комплекси». 17.10 — Рус тили. 17.40 — Концерт. 18.25 — Ўқувчиларнинг СССР Олий Совети депутати Н. Геллерт билан учрашуви. 18.55 — Илмий-оммабоп фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.50 — «Дунё ва ёшлар». 20.05 — «Агар соғлом бўлай десанг». 20.20 — «Бош конструктор». Бадиий фильм. 2-серия 21.30— «Время». 22.05 — Концерт. 22.30 — Ҳужжатли экран. 23.30 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА—II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Горнчилар, қаердасиз!» 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.10 — Концерт. 10.50 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — «Болалар патрули». Бадиий фильм. 12.55 — Инглиз тили. 13.25 — Фильм-концерт. 14.35 —«Асли болаликдан». 15.15 — Тарих саҳифалари. 16.00 ва 18.30 —Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.20 —Халқ куйлари. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Ритмик гимнастика. 21.15 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Олишув». Бадиий фильм. 23.25 — Концерт.

ТОШКЕНТ—I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — «Китоб — бизнинг дўстимиз». 11.05 — «Айтайлик, сен капитансан...» Бадиий фильм. 12.10 —«Қилмиш — қидирмиш». Телетеатр. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — «Дунё воқеалари». 19.00 — Футбол. «Пахтакор» — ЦСКА. 20.50 —«Ахборот». 21.10 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Телеочерк. 22.15 — «Яхши кайфият». 23.10 —Янгиликлар.

ТОШКЕНТ—II. 18.10 —Химия. 18.40 «Ешлик». 19.10 —Ҳужжатли фильм. 19.20 — «Китоб дўстлари». 19.50 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Жаҳон адабиёти классиклари. 21.00 — Фильм-концерт.

8 июнь, шанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Концерт. 10.15 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 10.45 — Илмий-оммабоп фильмлар. 11.10 — Болалар учун фильм. 11.40 — Концерт. 12.25 — Баскетбол. Европа чемпионати. СССР — Югославия. 13.05 — Ҳужжатли фильм. 13.30 — Оила ва мактаб. 14.00 — «Мардлик қонунига биноан». 14.30 — «Камалак». 15.05 — «Дунё воқеалари». 15.20 — «Ҳаётга йўлланма». 16.05 — «Ҳайвонот оламида». 17.05 — Симфоник этюдлар. 17.35 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.05 — Мультфильмлар. 18.35 —«Терговни билимдонлар олиб боради». Телеспектакль. 1- ва 2-сериялар. 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 23.20 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 — «Олишув». Бадиий фильм. 10.50 — Тонгги почта. 11.20 — Озарбайжон телевидениесининг программаси. 12.45 — «Сиз яратган боғ». 13.15 — Концерт. 13.45 — «Саёҳатчилар клуби». 14.45 — Стадион ҳамма учун. 15.15 — Музикали кўрсатув. 17.05 — «Таъйинланиш». Бадиий фильм. 18.35 — Уч карта. Фильм-балет. 19.45 — Халқаро обзор. 20.00 — Илмий оммабоп фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — Телефильм. 10.55 — Кинопублицист экрани. 11.40 — «Акмалнинг саргузаштлари». 1-серия. 12.50 — Халқ оғзаки ижоди. 14.00 — «Замандас». 18.05 — Санъат ғунчалари. 18.35 — Мультфильм. 18.50 — Ота-оналар университети. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Алкоголизм — ёмон иллат». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Мусиқа жавони». 21.30 — «Время». 22.05 — «Ғўза парваришига — аъло сифат». 22.25 — Телеминиатюралар.

ТОШКЕНТ-II. 18.25 — **Тожикистон телевидениесининг программаси.**

9 июнь, якшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.10 — Спортлото. 10.20 — «Будильник». 10.50 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 11.50 — «Здоровье». 12.35 — Тонгги почта. 13.05 — Қишлоқ янгиликлари. 14.05 — «Музикали киоск». 14.35 — Баскетбол. Европа чемпионати. 15.15 — Пушкин шеърияти байрами. 16.30 — Бугун Енгил саноат ходимлари куни. 17.00 — «Саёҳатчилар клуби». 18.00 — Фильм-концерт. 18.35 — «Халқаро панорама». 19.20 — Мультфильмлар. 20.00 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 22.55— Ҳужжатли фильм. 23.20 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг». 9.15 —«Расмларда қуёш акси бор». 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 11.30 — Концерт. 12.15 — «Едингдами, ўртоқ...» 13.15 — «Санъат усталари». 14.15 — Концерт. 14.35 — Ҳужжатли фильм. 14.55 — Мультфильм. 15.10 — «Чорраҳа». 16.00 — «Камалак». 16.35 — Классик кураш. СССР чемпионати. 17.05 — «Дунё ва ёшлар». 17.40 — Енгил атлетика. Халқаро мусобақа. 18.25 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Машҳур совет композиторлари. 19.50 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Донецк архитектураси. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Қўл тўпи. СССР чемпионати. 21.20 — Илмий-оммабоп фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Тайга қиссаси». Бадиий фильм. 23.40 — Футбол.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — Телеминиатюралар. 11.25 — «Акмалнинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 2-серия. 12.35 — «Қувноқ стартлар». 13.20 — Киноҳаваскорлар Бутуниттифоқ симпозиуми. 14.10 — Реклама. 17.45 — «Ўйлаб топ». 18.15 — «Бугун — Енгил саноат ходимлари куни». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Цирк. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дадиллик учун юз грамм». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 15.00 — **Қирғизистон телевидениесининг программаси.**

РАДИО

2 ИЮНЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — «Табассум». 10.15 — «С добрым утром!». 11.30 — Ешлик қўшиқлари. 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — «Мелиораторлар. Сизлар учун». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Театр микрофон олдида». 17.20- «Музикали салом». 18.15 - Халқаро кундалик. 18.30 - Дўстларимиз қўшиқлари. 19.25 — «Ешлик». 20.50 — «Дин қуруқ ваъда қилади, медицина эса даволайди». 21.00 —«Табассум». 22.30 — Музикали драмалардан парчалар. 23.25 - Футбол шарҳи. 23.35 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

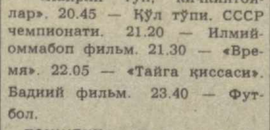

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.